

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888-1948/1990. 14. (74.) évf.
6. szám. 2004. november-december
Ár: 5 000 lej.

„Az idők teljességében”

Istennek legyen hála, „az idők teljességében” megszületett a názáreti Jézus, aki tanításaival és életpéldájával nemcsak velünk volt és van, hanem velünk is lesz „az idők végezetéig”. Ebben a felismerésben van karácsony lényege, üzenete és életünkbe simuló melegsége.

Karácsony minden esztendőben, a kezdet és a vég között feszülő időben áldottabbá és nemesebbé teszi életünket, nem azért, hogy „letesszük a felvett igát” – életünk gondjait, nehézségeit, terheit –, hanem azért, hogy megerősíti „vállunkat” élet-gondjaink vállalásában, hogy rádöbben a szeretetlenségről a szeretetre, a reménytelenségről a reménységre, a békétlenségről a békességre, a széthúzástól az egységre.

Az ez évi karácsony előtti időszak terheltségeivel úgy szeretnénk az ünnepen szembenézni, hogy Jézus tanításaira figyelve lelkünkben felcsendüljön az angyali üzenet: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség és az emberekhez jóakarát.” (Lk 2,14)

Istennek, a mi jó Atyánknak legyen dicsőség, tisztesség és hálaadás! Köztünk legyen békesség és jóakarát, hogy vallási, nemzeti, világnézeti különbözőségeink ellenére istengyermeki és -munkatársi megbízásunkat úgy tudjuk megélni, hogy „örzői legyünk egymásnak.” (1Móz 1,9)

Köztünk legyen jóakarát, hogy a magyar nemzet egységtörekvése és annak tényleges megvalósulása „a nemzeti idő teljességében” valóság legyen.

Advent második vasárnapján – december 5-én – bizakodó lélekkel suttoztuk a költő szavait:

*„A felvirradt kor ismét
Igényli szívedet:
Vért nem kér, csak hazáért
Égő szerelmedet.
Igényli, hogy becsüljed
Honod külföld felett:*

*Védd, ápdold, mikkel Isten
Megáldá földedet.”
(Bajza József: Ébresztő)*

De, sajnos, a hazáért „égő határontúli szerelmek” reménykedő lángját kioltották az anyaországi párt- és egyéni érdekek, s

csüljék inkább a *Honnal* szemben, sőt Kárpát-medencei magyar „sáskajárás” vesztélyével is riogattak –, inkább a több *igenre* figyelünk, amely sajnos még sem volt elég; de ezért a nem-elégért is köszönetünket, elismerésünket nyilvánítjuk! S addig is, amíg a még senki által nem ismert, de hangoztatott *Szülőföld-program* beindul – netán meg is valósul (legalábbis így kecsgették a szavazókat) –, s addig is, amíg a hihetetlen, elképzelhetetlen történesek sok miértjére és hogyanjára keresed a választ (hogy például miért nem egy nem-

mint „Atlantisz, a rég elsüllyedt ország” „harangoz a mélyben” Erdély, a Felvidék, Kárpátalja, Délvidék magyar népe, mert több évtizednyi nemzeti adventünk után a mai karácsony nem hozta el számunkra a magyar nemzet nagy családjának lelki egyesülését.

Karácsonyt Ünneplő Testvéreim! A sok *nemért* nem vádolunk senkit – annak ellenére sem, hogy az anyaországi szavazópolgárokat egyesek arra buzdították, hogy a *Külföldet* (az Európai Uniót) be-

zettesthez tartozónak vallja magát minden magyar?, vagy miért nem lehetünk „örizői egymásnak”?, vagy mit jelentett a magyar történelem megpróbáltató idejében az Erdélyi Fejedelemség?, s addig is, amíg a nemzetstratégiai értékek nem kerülnek az utilisztikus értékek és személyi érdekek fölé, s addig is, amíg a *haza* szentebb lesz a pártpolitikai érdekeknél, az

(Folytatás a 4. oldalon)

Dr. Rezi Elek

Ajándékozás

„...Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát.” (Mt 2,11/b)

Elérkezett a várva várt ünnepi pillanat, a család, a szeretet, a megbékélés, az ajándékozás ünnepe: karácsony! A bibliai történet alapján mindnyájan egy kicsit „napkeleti bölcsek” leszünk, akik ajándékainkkal kedveskedünk szeretteinknek. Karácsonykor minden ajándékozó és ajándékozott újjászületik szeretetben, és elindul a jézusi életúton, a jézusi tanítványság útján. Ajándékozunk azzal a reménnyel, hogy ezután megajándékozó és megajándékozott egyaránt jobb, igazabb, szeretőbb és szeretetre méltóbb lesz az elkövetkezőkben.

Ugye szép ajándékokat kaptál? – kérdezzétek a szülők a gyerekeiket –, de ennél többet és szebbet kaphattál volna, ha jobban tanultál volna, jobb és szófogadabb lettél volna. Légy jó tehát, hogy jövő karácsonykor megkaphasd mindazt, ami most elmaradt.

Régi emlékek elevenednek fel sokunkban, amikor megállunk a feldíszített karácsonyfa előtt, és elénekeljük a *Mennyből az angyalt*, vagy a *Csendes éjt*. Ilyenkor elevefednek fel továtunt karácsonyok ünnepi díszei, boldog pillanatai. Ilyenkor jóleső érzéssel szemléljük a jelent, de gondolataink a megszépítő múltba vándorolnak, gyermekkorunk őszinte örömei felé.

Így mélyáztattam én is karácsony előestéjén. Érdekes módon az a furcsa kérdés kezdett el foglalkoztatni, vajon mikor következik be az a pillanat, amikor az ember nem elvenni, hanem adni akar valamit embertársának? Elképzelem magam előtt azt az ősembert, aki először nyújtotta embertársa felé kezét, de nem azért, hogy elvegyen valamit tőle vagy ledorongolja, hanem, hogy adjon neki valamit. Talán ez a pillanat volt az a szikra, mely a történelem folyamán „szeretetajándékká karácsonyult”. Gondolatom „játsznyi könnyedséggel” szaladgált „az idő létráján”, és fokról fokra, lépésről lépésre kezdtem az ajándékozás történetét a magam eszmévilágában felépíteni.

Az ajándékozás eredete az áldozatban gyökerezik. Az ósvallások embere az istenségeknek ajándékozta, áldozta mindenéből a legdrágábbat, a legértékesebbet vagy legfontosabbat. Áldozott azért, hogy sokkal többet nyerhessen az istenségektől. Nevezhetnénk ezt az első üzleti befektetésnek, hiszen az ősember áldozata árán még több termést, vadat, ételmezt remélt. Talán ez az első emberi áldozás, a *számítás* ajándékozása. Ma is vannak emberek, akik csupán számításból ajándékoznak. Legtöbbjbe a megvesztegetés tárgyává züllesztzi az ajándékozást.

Az ajándékozás *szokássá* vált. Elfásult jótékonykodási cselekedet, csupán a hagyomány megtartását vagy a tényleges szükséglet tartva szem előtt. Szánalmas az ilyen ajándékozó, és szánalomra méltó a megajándékozott is. Ettől a formától már csak egy lépésre van az ajándékozás *divatja*. Gondoljunk csak a manapság oly divatossá vált, véget nem érő folytatásos filmekre, amelyek szinte kivétel nélkül az aljasság mesterfogásait mutatják be nekünk izléstelenségig menő részletességgel. Ezekben a filmekben láthatunk olyan jeleneteket, hogy a legdrágább ajándékokkal árasztják el egymást – mert hát így illik –, aztán az ünnepi asztalnál a legaljasabb rágmakkal sértegetik egymást.

De van szerencsére egy olyan ajándékozás is, amely *önzetlen szeretetből* fakad. Ha nem sikerül is nagy értékekkel kedveskedni, ennek az ajándékozásnak a *szeretet* a fedezete. Ez a szeretet jut kifejezésre az őskeresztények szeretetvendégségében, abban a csodálatos együtt-levésben, amelyben mindenük közös volt. Együtt érkeztek, hálát adván Istennek e szeretetközösségért. Azokban a pillanatokban úgy érezték, Jézus, a mester is újra megszületik közösségükben, és ünnepet varázsol a lelkükbe.

Az önzetlen szeretetből fakadó ajándékozás példáját láthatjuk az egyszerű, de mély hitű keresztény család karácsonyában. Az elmondások alapján szüleim idejében így örültek a karácsonynak. A szegényekhez is beköszönt karácsony, és megtörténhetik, hogy nem jut új cipőre, új ruhára, de azért egy fenyőágot feldíszítenek

színes papírossal, diót,ogyorót, almát és piskótát fűznek rá. A gyertya és a kormot eregető lámpa pislákoló, sárga fényénél a kis ajándékoknak is tiszta szívvel tudnak örvendeni, és hálát adnak Istennek karácsonyért, Jézusért, megtartó hitükért és egymásért. Ez az igazi karácsony! Ez valóban hasonlít a bibliai történet karácsonyához. Igaz, itt nincsenek keleti bölcsek, nincs sem arany, sem tömjén, sem mirha, de van önzetlen, önfeledt szeretet. Az a szeretet, amellyel a keleti bölcsek feltárták kincseik legjavát – és úgy ajándékoztak.

Számunkra is fontos, karácsonykor hogyan ajándékozunk. A csillogó-villogó karácsonyi ajándékozásban nem annyira a külső máz, a pompa a fontos, mint inkább a belülről feltörő, őszinte szeretet. Gárdonyi Géza szavait idézve: „Nem a gyertya a fontos, hanem a láng a fő.” A szeretet melegítő lángja, amely örömet szerez megajándékozottnak és ajándékozónak egyaránt.

Hogyan gyűjthetem meg e lángot? – kérdezed, Testvérem. A válasz egyszerű. Minden Istentől ered. Ő az ajándékozó Atya. Az ajándékozásnak isteni eredete van. Isten megajándékozott mindannyiunkat, Ő adta nekünk a lelki tehetségeket, a drága talentumokat: értelmet, hitet, szabad akaratot, lelkiismeretet és szeretetet. Szeretetet adni tehát van honnan, hiszen Istentől kapott lelki ajándékunk mindnyájunk tulajdona, tulajdonsága. Ezek az ajándékok tesznek bennünket Isten gyermekeivé, akik magunkon hordjuk mennyei Atyánk képességét.

A lelki ajándékokon kívül Isten nekünk adta Jézust, az igazi testvért, tanítót, a türelem és megértés, a szeretet és jóság földi megtestesítőjét. Hogyan gyűjthetem meg a szeretet lángját? Jézus megmutatja nekünk. Figyeljük csak élete ajándékozásait!

Jézus születésekor ajándékot kapott: aranyat, tömjént és mirhát. Ezekkel indult el életútjára. Szüleitől, népétől kapta az egyisten-hitet. Ezekkel az ajándékokkal úgy sáfárkodott, hogy kétezer éven keresztül bőven jutott belőle minden tanítványnak. Jutott az aranyból, abból a nemes értékből amely templomokká nőtte ki magát az évszázadok során. A jézusi arany az az érték, amely felkelhető a szemet-szájat elámitó, művészi értékkel bíró gyönyörű templomokban, vallásos műemlékekben, művészi remekművekben. Jézus az „aranyát” örök értékekbe fektette, amelyek a történelem és a művelődéstörténet folyamán mindinkább kamatoztak.

A tömjént és mirhát fellelhetjük az egyház szeretetmissziójában, ember-szolgálatában, a prédikációk építő erejében, a testvéri összefogásra való felhívásban, az önzetlen ajándékozásban. Adott a tömjénből és mirhából, az Istennek tetsző tiszta életelevekből annyit, hogy sok felekezethez lett lelki épülésére. Tette, mert kapta Istentől a nemes elhivatást, a szeretet örök kettős parancsolatát, amely végtelen örömök forrása a tiszta lelkű ember számára.

Boldog ember, aki karácsonykor megszületett. Boldog ember volt Jézus, mert Istentől kapta az ihletést, a sugalmazást és a felismerést, amelyet Bacon szavaival így mondhatnánk: „A boldogság élvezete nagyon jó, de még jobb, ha másokkal is megoszthatjuk.” Ennek tudatában adta nekünk teljes valójából azt a mérhetetlen értéket, ajándékot, amely őt is boldoggá tette, amelyből mi is részesülhetünk az ő tanításain és életpéldáján keresztül, amely által ő lett számunkra út, igazság és élet.

Tanuljunk meg Jézustól, hogyan kell tiszta szívvel, őszintén ajándékozni: nem érdekből, nem szokásból vagy divatból, hanem önzetlen szeretetből, istengyermeki tudatunkból, tökéletesedésre vágyó törekvésünkben. Legyünk hát méltók az ajándék elfogadásához, de legyünk ugyanakkor méltó ajándékozók is, mert „hálátlan az, aki arra emlékezik, amit adott, de elfelejti azt, amit kapott” (Petrarca)

Gondoljunk arra, hogy jobban esik a nevetés, ha sokan nevetnek. Szebb az öröm, az ünnep, ha sokan örülnek és ünnepelnek. Karácsony az ajándékozás, a boldogság ünnepe. Boldog ember, aki önzetlenül, lelke mélyéből fakadó szeretettel tud ajándékozni. Ajándékozunk meg egymást a karácsony ünnepi hangulatával, felebaráti szeretetünk melegítő lángjával, hogy szeretetünk által lehessünk Istennek igaz gyermekei, egymásnak pedig igaz testvérei.

Mezei Csaba

(27 ellene, 3 mellette, 1 tartózkodás) az óvást az EKT elutasítja.
Tudomásul szolgál.

99. Jelentés a valláserkölcsei nevelés és iskolaügy terén elnőkieleg elintézett fontosabb tevékenységekről 2004. július 23. és szeptember 30. közti időszakban.

Az EKT a jelentést 2 tartózkodás mellett elfogadta.

100. A VEN-bizottság szeptember 30-án felvett jegyzőkönyve.

Az EKT a jegyzőkönyvet egyhangúlag elfogadta.

101. A kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium és a Székelykeresztúri Unitárius Gimnázium kérése további osztályok beindítására a 2005–2006-os tanévben.

Az EKT elvileg támogatja, hogy Székelykeresztúron 1 első, 1 ötödik és 2 kilencedik osztály induljon, és az Oktatásügyi Bizottság feladatává teszi a kérdés alapos tanulmányozását. A 2 tervezett kilencedik osztály esetében a székelykeresztúri Orbán Balázs Líceum illetékeseit is vonják be a tárgyalásba.

Az EKT kimondja, hogy Kolozsváron a 2005–2006-os tanévben egy unitárius első osztály indul, és a tanítónői állást időben meghirdeti.

102. A kolozsvári Unitárius Elemi Iskola kérése a 2005–2006-os tanév beiskolázási számaira vonatkozóan.

Az Egyházi Képviselő Tanács elvi beleegyezését adja, hogy a kolozsvári Unitárius Elemi Iskola egy első osztályt indítson a 2005–2006-os tanévben. Az előző évekhez hasonlóan az iskola vezetősége próbálja meg ezt az osztályt állami keretek között indítani. Amennyiben ez nem válik lehetővé, az Egyházi Képviselő Tanács felvállalja az iskola fenntartását. Ugyanakkor az Egyházi Képviselő Tanács fontosnak tartja, hogy az október 15-én ülésező Oktatásügyi Bizottság véleményezze az Unitárius Egyház tanintézetének beiskolázási adatait, és készüljön költségvetési terv az egyház oktatási kiadásaira vonatkozóan.

103. Az ICUU-tagsági díj megállapítása, valamint Kovács Istvánnak az ICUU-ban végzett munkájáról írt jelentése.

Az EKT egyhangúlag elfogadta a jelentést és az elnökség azon javaslatát, hogy Egyházunk az ICUU-nak évi 700 (azaz hétszáz), az IARF-nek évi 300 (azaz háromszáz) dollár tagsági díjat fizessen.

104. A 2004. évi főtanácsi ülés határozatai.

Az EKT egyhangúlag elhatározta, hogy a 2004. évi főtanácsi ülés határozatai táblázatba foglalva kerüljenek a Tanács novemberi ülésére.

105. A Fizetési Bizottság által véleményezett javadalmazások.

Az EKT egyhangúlag elfogadta a „kis fizetési bizottság” által javasolt és a „nagy fizetési bizottság” által támogatott azon lelkészi javadalmazásokat, melyek korábban nem képezhettek a már életbe lépett fizetési rendszer részét.

Az EKT a vallásánárok számára javasolt fizetési összegeket az Oktatásügyi Bizottság elé utalta véleményezésre.

106. Krizbai Béla beadványa állásváltoztatás és bukaresti ingatlanvásárlás ügyében.

A Misszió Bizottság elvileg támogatja a bukaresti képviselőt, de az ingatlanvásárláshoz nincs anyagi alap.

Az EKT Krizbai Béla állásváltoztatásának ügyét jobb előkészítés érdekében külön megbeszélés tárgyává tette. A megbeszélésen jelen kell lennie az érintett espereseknek és az egyházközségek lelkészi és világi vezetőinek. Az EKT elvi állásfoglalásként kimondta, hogy a bukaresti ingatlanvásárláshoz nem rendelkezik anyagi alapokkal.

107. András Benedek kérése központi fűtés bevezetésére.

Az EKT elfogadta András Benedek székelykeresztúri vallásánár-lelkész kérését, hogy szolgálati lakásába a központi költségvetés terhére központi fűtést vezettessen. E célból az előzetesen leadott megvalósíthatósági terv alapján 1750 (azaz ezerhétszázötven) euró segélyt ítél meg.

108. Jelentés a 2004. július 23-a és 2004. szeptember 30-a között elnőkieleg elintézett fontosabb gazdasági ügyekről.

Az Egyházi Képviselő Tanács az előterjesztett jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

109. A Gazdasági és Pénzügyi Bizottság jegyzőkönyvének ismertetésétől, valamint a Seso céggel folytatott tárgyalások meghallgatásától a jelentések hiányossága miatt az EKT eltekint.

Az Egyházi Képviselő Tanács meghagyja, hogy az EKT novemberi ülésére a vonatkozó bizottságok, valamint a Számvevőség készítsen jelentést.

Több tárgy nem lévén, gondnok-elnök a gyűlést bezárja.

K.m.f

dr. Szabó Árpád
püspök-elnök

Kolumbán Gábor
főgondnok-elnök

Kovács Sándor
megbízott jegyző

Hitelesítők:

Kedei Mózes

Varró Margit

Kovács István

5. sz. JEGYZŐKÖNYV

az Egyházi Képviselő Tanács 2004. október 1-jén tartott III. évnegyedi rendes üléséről

Jelen vannak:

Hivatalból: dr. Szabó Árpád, dr. Máthé Dénes, Kolumbán Gábor, Szabó László, Székely Miklós, Nagy László, Nagy Endre, id. Szombatfalvi József, Kedei Mózes, Pop Mária, Kovács Sándor, Popa Márta, Varró Margit, Szén Sándor, Asztalos Klára, Sándor Krisztina, Andrási Benedek, Osváth Ilona, Kun Csaba, Székely Botond.

Választott tagok: Bálint B. Ferenc, Bartha Alpár, Székely Kinga Réka, Balázs Sándor, Kovács István, Csete Árpád, Andorkó Ferenc, Csáka József, Gazdag Géza, Erdő László, Orbán Pál, Czibalmos Csaba, Farkas Emőd.

Előadótanácsosok: Gyerő Dávid, Mikó Lőrinc, Vörös Alpár.

Igazoltan hiányzik: dr. Rezi Elek, Csáka József, Dombi Dezső, László János.

90. Kolumbán Gábor főgondnok üdvözli a megjelenteket, megállapítja a gyűlés szabályszerű összehívását, majd a jegyzőkönyv vezetésére Kovács Sándort, hitelesítésre Kedei Mózest, Kovács Istvánt és Varró Margitot javasolta.

Az Egyházi Képviselő Tanács a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

91. A főgondnok-elnök ismerteti a tárgysorozatot

Az EKT a tárgysorozatot a következő módosító javaslatokkal fogadta el:

Bálint B. Ferenc javasolta, hogy a *Közigazgatás - ügyvitel* fejezet 13. és 14. pontját - tekintettel az ügy fontosságára - halasszák el a következő gyűlésre.

Az EKT a javaslatot 27 szavazattal és három tartózkodással elfogadta azzal, hogy a novemberi EKT-ülésem az egyházi központi alkalmazottak javadalmazási rendszere, valamint az egyházi központi hivatal szervezeti és működési szabályzata kötelezően napirendre kerül.

Szabó László pontosítást kér a *Szervezeti élet* fejezet 9. pontját illetően, és azt javasolta, hogy az EKT tűzze napirendjére az esperesválasztás eredménye ellen benyújtott óvást.

Az EKT a pontosítást 28 szavazattal és 2 tartózkodással elfogadta.

Kovács István javasolja, hogy a *Szervezeti élet* fejezet 10. pontjának tárgyalásakor az EKT az ICUU-ban végzett munkájáról írt jelentést is tárgyalja meg.

A javaslatot az EKT egyhangúlag elfogadta.

Mikó Lőrinc javasolja, hogy a *Pénzügy - gazdaság fejezet* 20. pontjának tárgyalásakor ismertethesse a SESSO cég jövőbeli terveit.

Az EKT a javaslatot három tartózkodással és egy ellenszavazattal elfogadta.

A főgondnok-elnök a módosított tárgysorozatot szavazásra bocsátotta.

Az EKT a módosított tárgysorozatot elfogadta.

92. Jelentés az Egyházi Főhatóság általános munkájáról: az elintéztett ügyekről, az egyházi közigazgatásról és egyházképviseltről.

Az EKT a jelentést három tartózkodással, ellenszavazat nélkül elfogadta. Kolumbán Gábor javaslatára

az EKT egyhangúlag kimondta, hogy ezután minden EKT-gyűlésre táblázat formájában kimutatás készüljön a végrehajtott és végre nem hajtott határozatokról.

93. A Misszió Bizottság ülésének jegyzőkönyve.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette a Misszió Bizottság 2004. szeptember 30-i ülésén felvett jegyzőkönyvet.

94. Jegyzőkönyv a Protestáns Teológiai Intézet első évfolyamára felvételizett unitárius diákok vizsgájáról.

Az EKT a jegyzőkönyvet elfogadta.

95. A 2004. szeptember 20-22. időszakban tartott alapvizsga jegyzőkönyve.

A Misszió Bizottság véleményezése szerint a lelkesképzésbe érdemes lenne bevonni szakképzett pszichológusokat.

Az EKT négy tartózkodás mellett elfogadta a vizsgabizottságnak azt a javaslatát, hogy két pszichológust vonjanak be a lelkeszi pályára készülő alkalmaságának megállapítására.

Az EKT felkéri Székely Kingát, hogy 2005 márciusára készítsen tanulmányt a teológiai képzés helyzet- és jövőképeiről, és azt terjessze a Lelkeszképesítő Bizottság elé. Az EKT egyhangúlag megszavazta.

Az EKT a teológiai alapvizsgáról írott jelentést két tartózkodással ellenszavazat nélkül elfogadta.

96. A Nyugdíjintézet jelentése

Az Egyházi Képviselő Tanács tudomásul vette a Nyugdíjintézet vezető tanácsának 2004. szeptember 30-i üléséről felvett jegyzőkönyvet, amely szerint a tagok távolmaradása miatt az ülés határozatképtelen volt.

97. Határozat a kolozs-tordai egyházkör esperesválasztása ellen benyújtott óvás ügyében

Gyerő Dávid tanácsos ismerteti a Jogügyi Bizottság jegyzőkönyvét, majd ezt követően Kolumbán Gábor a vitát megnyitja azzal, hogy a jelentéshez hozzá lehet szólni, az óvás elfogadása vagy elvetése mellett az EKT szavazással dönt.

Az EKT a Jogügyi Bizottság jegyzőkönyvét egy ellenszavazattal és három tartózkodással elfogadja.

Kolumbán Gábor megkérdezi, hogy az EKT ezek után elutasítja az óvást vagy fenntartja azt. Bartha Alpár titkos szavazás elrendelését kéri.

Az EKT a titkos szavazást egy tartózkodással elfogadja.

Szabó László javaslatára kijelölik a szavazóbizottságot. Elnök: Kun Csaba, tagok Farkas Emőd és Erdő László. Farkas Emőd érintettség miatt nem vállalja a jelölést, helyette Nagy Endrét jelölik. A szavazás idejére az ülést felfüggesztik.

Az EKT a bizottság összetételét s a szavazás megkezdését elfogadta.

98. A szavazóbizottság jegyzőkönyvét Kun Csaba elnök felolvassa. Kolumbán Gábor kijelenti, hogy a szavazás értelmében

A falugondnokság újraélesztése

A Hargita Megyei Önkormányzat székházának dísztermében 2004. szeptember 30-án szakmai tanácskozást szervezett a Magyar Művelődési Intézet és a Hargita Megyei Művelődési Központ. Az elsősorban a megyéből érkezett polgármestereket, lelkészeket, civil szervezeteket Karda Emese, a Hargita Megyei Művelődési Központ igazgatója, Kemény Bertalan, a Tanya- és Falugondnokok Szövetsége elnöke és Halász Péter, a Magyar Művelődési Intézet főtanácsosa üdvözölte.

Kemény Bertalan ismertette a magyarországi falugondnoki szolgálat létrejöttének körülményeit, eddigi eredményeit, megvalósulási formáit, hangsúlyozva a magyarországi falugondnoki szolgálat és a középkori eredetű székely önkormányzat, a „rendtartó székely falu” működése és funkciója közti alapvető hasonlóságokat.

Kicsoda hát a falugondnok? A falugondnok végső soron a faluközösség „összetört cserepeit” igyekszik összeilleszteni. Általános mindenek, amit úgy kell érteni, hogy nem kívánunk tőle feltétlenül nyolc általánosnál több iskolát, mert nem kívánatos, hogy a szolgálat „szakma” legyen. A falugondnok a szociális alapelátást is végzi. Az egyes emberek segítségén, személyes problémáik megoldásán túl sokszor a népművelőt is helyettesíti. A szociális, egészségügyi, gazdasági, kulturális, népművelői feladatok mellett a falugondnoknak kommunális, sőt, mentális területeken is helyt kell állnia.

A falugondnoknak nincs központi munkaköri leírása. Kihordja a szociális ebédeket azoknak, akik már nem tudják magukat ellátni; kiváltja a recepteket a gyógyszertárban, továbbá megigazítja vihar után a háztetőn a cserepet; megjavítja, ha tudja, a bűvárszivattyút a kútban; tanácsot ad a hivatalos ügyek intézésében; beszállítja a városi raktáráruházba henteente egyszer azokat, akik be akarnak menni; megvásárolja, kiviszi a sertéstápot és a műtrágyát vagy a vetőmagot.

Ha a polgármester a falu esze, a falugondnok a falu szíve kell, hogy legyen. Nagyon fontos, hogy négyévenként, ha esetleg lecserélődik a választásokon a polgármester – a falugondnokot ne cseréljék le. Akkor teljesebben ki a falugondnoki munka, ha már kialakult és megszerette a falu, ha minél tovább végzi a munkáját. Mint alsósintű „ombudsman” képviseli a falu lakosságát, hiszen mindenkit ő ismer a legjobban. A legjobb munkatársa

lehet a falugondnok a polgármesternek, ha együtt tudnak dolgozni.

A falugondnok feladata hasonlít ahhoz, amikor a vízbe esett ember már fuldoklik, partra húzzák, s mindent megtesznek érte, hogy újrainduljon a légzése. Ezt teszi a falugondnok a faluval, remélve, hogy az emberek közti bizalmatlanság alábbhagy, megszűnik, vagy legalábbis főlenged, és a faluközösség működni kezd. Nem lehet fölmérni, hogy két év alatt, tíz év alatt mit képes elérni egy ilyen rendszer, de az biztosan állítható, hogy más lett az élet minősége azokban az elhagyott, intézményhiányos falvakban, ahol a falugondnok rendszer jól működik.

Az Erdélyben már működő néhány falugondnoki szolgálat képviselői is szót kaptak a tanácskozáson: Balázs Sándor unitárius lelkész, Sánta József falugondnok és Krizsán Károly, a szentgericei Tiboldi Alapítványtöltő; Illyés Szilárd, a gyulafehérvári Caritas gyergyószentmiklósi tagozatának vezetője, Nagy Erzsébet falugondnok Háromkútról, valamint György Szabolcs frissen megválasztott falugondnok a Gyergyóalfaluhoz tartozó Borzontorról.

Kerekes Károly parlamenti képviselő Marosvásárhelyről a falugondnoki szolgálat törvényi kereteit biztosító romániai szabályozásról ezt mondja: „Az állam egyre kisebb mértékben képes gondoskodni a közszükségletek kielégítéséről, miközben a társadalmi változások következtében egyre több társadalmi csoport szorul a szociális ellátás valamely szolgáltatására. A gondviselő állam fogalma lehangyatlóan van, egyre több feladat hárul az önkormányzatokra, de ezek nem győzik a feladatok teljesítését. Elemi érdekük, hogy szövetségeseket találjanak, s egyik ilyen partner a civil szféra, amely olcsóbban, jobban és gyorsabban végez el bizonyos szociális szolgáltatásokat. -

Ennek – igaz, késői – felismerése vezetett oda, hogy megszületett a szociális szolgáltatásokról szóló 2003. évi 68. sz. Kormányrendelet (Hivatalos Közlöny 2003. szeptember 5-i, 635. száma). A rendelet értelmében a szociális szolgáltatások az egyéni, családi és csoportos szociális szükségletek kielégítése érdekében megvalósított komplex intézkedés- és akcióegyüttest alkotnak, melyek célja a válságos helyzetek leküzdése, a személy autonómiájának és védelmének érvényesülése, a társadalmi mellőzés és kirekesztés

(Folytatás a 4. oldalon)

Halász Péter

Kofi Annan ENSZ-főtitkár üzenete a tolerancia világnapjára

New York: Az ENSZ kezdeményezésére november 16-án minden évben világszerte megemlékeznek a tolerancia világnapjáról. Kofi Annan ENSZ-főtitkár üzenetében leszögezte: nem létezik társadalom, amely elérhetné a békét és a tartós fejlődést a tolerancia nélkül. A világot egyre növekvő kölcsönös függőség jellemzi, társadalmaink multikulturálissá válnak. Ám minden különbözőségénél fontosabbak közös céljaink: az, hogy teljes életet élhessünk, s gyermekeinknek egy olyan világot hagyjunk hátra, ahol szabadságban, a szükségétől és a felelemtől védetten élhetnek. A tolerancia nem azt jelenti, hogy pusztán elviselem a másikat, hanem, hogy cselekszem a szabadsága érdekében – figyelmeztet az ENSZ főtitkára. Együttal arra hív fel mindenkit, hogy a toleranciát tegye cselekvésének alapelvevé, amely meghatározza egész életvitelét.

Taslima Nasrin bangladesi író és Madanjeet Singh-ídő kitüntetettje

Párizs: A tolerancia világnapja alkalmából került átadásra az UNESCO által 1995-ben alapított, Madanjeet Singh indiai író és diplomáról elnevezett díj, amely a tolerancia és az erőszakmentesség terén kifejtett tevékenységért ismerik el. Idén a díjat Taslima Nasrin bangladesi újságíró kapta. Nasrin asszony a '80-as évek végén tett szert világhírré, amikor számos cikkben felszólalt a nők ázsiai elnyomása ellen. Ezt követően több izlám fundamentalista csoport súlyosan megfenyegette. Napjainkban egy új bangladesi alkotmányért, a nemek egyenlőségéért és a laikus oktatásért küzd hazájában. Több mint 20 kötete jelent már meg, amelyeket bengáli nyelven írt. A díj-átadási ünnepségre november 16-án került sor Párizsban. (Magyar Kurir)

Tömegesen távoznak Irakból a keresztények

Mintegy 30 ezer iraki keresztény hagyta el az országot az elmúlt hetekben – számolt be róla az iraki keresztények egyik előljárója. Jonadam Kanna, az iraki káldeus és asszír keresztény közösségek egyesületének vezetője szerint azzal kell számolni, hogy az év végéig 40 ezer iraki keresztény távozik átmeneti időre vagy véglegesen hazájából. A tömeges távozás oka Kanna szerint a terrorban és a keresztény létesítmények elleni, megsokszorozódott támadásokban keresendő. A 25 milliós, túlnyomó többségében muzulmán országban egymillió keresztény él, többségükben káldeusok. (hvg)

Az idők...

(Folytatás az 1. oldalról)

erdélyi költő szavával biztatok minden Kárpát-medencei magyart:

*„Te is, testvérem, karszti sorsodat
Fogadd el, s védj meg karszti földedet,
Azt a sírodnak is kevés humuszt,
Azt a pár négyzetméternyi helyet,
S azt a fölséges Isten-lábnymot,
Mit a lavina minden rohama
Eltörölni még sohasem tudott.
Védj ezt a talpalatnyi telkedet,
Cserépkancsodat és tűzhelyedet,
Utolsó darab száraz kenyered!*

*De azt azután foggal, tíz körömmel.
Démoni dühvel és örült örömmel -
Ahogy lehet...*

Ahogy lehet...

(Reményik Sándor: *Ahogy lehet*)

Az „idők teljességében” született Jézus tanítása erre kötelez!

Ne csüggedj, „határon túli” magyar testvérem, mert amikor Jézus megszületett, édesanyja bepólyálta, jászolba fektette, mert „a szálláson nem volt számukra hely” (Lk 2,6), talán a „megkeményedett emberi szívek” közömbössége miatt, de évezredek óta otthonra lelt a szerető, hűséges reménykedő, Istenben bízó lelkekben. Ez

a születési jelkép tegye áldottá a magyar nemzet és minden nép karácsonyát „az idők végezetéig”, mert Istennél mindig otthonra találunk!

Kökösi emlékezés

„Emlékeink aranyozzák be a múltat és sziklába vésik a feledést” – ennek szellemében került sor arra a november 21-i kettős megemlékezésre, amelyet egyházközösségünk templomában, majd a nemrégén visszakapott kántortanítói lakásban rendeztünk. Józsa István Lajos helybeli lelkész Dávid Ferenc halálának 425. és templomunk leégésének 50. évfordulója kapcsán mondott ünnepi beszédet.

Szeretjük, ahogy lelkészünk nemes pártosszal, igaz papi emberként buzdít, nevel vasárnapról vasárnapra, tanítgatva bennünket feledésbe merülő bibliai példákkal, az evangélium tiszta forrásából merítve. „Emlékezzetek meg a ti előljáróitokról...” és „Ti magatok is mint élő kövek épüljétek fel lelki házzá...” – ez állt a kettős megemlékezés központjában.

„Az egyik szemem sír, a másik mosolyog” – prédikálta lelkészünk, arra emlékezve, hogy 1954. november 22-én leégett a gyülekezet lelki hajléka. 50 évvel ezelőtt az üszkös romok látványa mérhetetlen szomorúsággal, bánattal és fájdalommal töltötte el a gyülekezeti tagok lelkét. Az egyházközösségi jegyzőkönyv így örököltette meg a szomorú eseményt: „Meglett férfiak is a látottakon könnyes szemmel emelték fel a lehajtott fejüket, s próbálták Mátyás tiszteletes úr csurgó könnyeit a biztatás, a remény kendőjével letörölni.” A mosolynak pedig azért volt helye az emlékező ünnepen – hangsúlyozta a lelkész –, mert a gyülekezet egy emberként fogott össze a veszteségben, és áldozataikkal ők maguk is élő kövekként épültek be örökre ebbe a lelki hajlékba. S nem akármilyen lelki ház épült kőből és áldozatból, hanem a meglévőnél szebb s lelkünkhez közelebb álló, mert az újjáépített hajlékban a mi áldozatunk is benne van most már, nem csak őseinké.

A több évet átfogó, áldozatos munka befejeződött, egyházunk akkori vezetői 1971. október 10-én átadhatták istentiszteleti célra a gyönyörű kazettás mennyezetű templomot, amelyben id. Sütő Béla népművész 112 virághimes kazettája csodálható meg. Isten áldja meg azok munkáját, akik újból fölépítették a templomot! Ígérjük, hogy mint a magyarság egyetemes kultúrkincsét hűséggel vigyázzuk, őrizzük.

Az istentiszteletet követően emlékműsor hangzott el. Szavaltatok, hangszerkísérettel előadott énekszámok tették még átélhetőbbé az emlékezést. A műsort a lelkész-házaspár tanította be a gyermekeknek és fiataloknak.

Szolyka Lajos

A falugondnokság...

(Folytatás a 3. oldalról)

megelőzése, a társadalmi beilleszkedés előmozdítása.

A szociális szolgáltatásokat – a rendelet szerint – az önkormányzatok és természetes személyek vagy közületi, illetve magánjogi személyek nyújthatják. *A falugondnoki szolgáltatnak ez a kormányrendelet ad törvényes keretet.* A szociális szolgáltatást nyújtó személyek (tehát a falugondnoki szerepkört betöltők is) *csak akkreditáltságuk feltételével* végezhetik tevékenységüket. A *fő szociális szolgáltató* tehát a helyi önkormányzat szociális ellátási közszolgálat. He ennek nincs lehetősége elvégezni a szükséges szolgáltatások teljes csomagját, partneri megállapodást vagy szerződést köthet e kormányrendelet 11. szakaszában felsorolt szolgáltatók bármelyikével. Idetartoznak az egyesületek, alapítványok, felekezetek és a törvényi feltételei között engedélyezett természetes személyek is. Az igények teljesítése érdekében az akkreditált szolgáltatók egymás között is köthetnek partneri megállapodásokat. Tehát a falugondnok szerződéses viszonyt alakíthat ki nemcsak a fő szociális szolgáltatóval, vagyis az önkormányzattal, hanem egyházzal vagy civil szervezetekkel is.

A *falugondnoki foglalkozást* bele kell foglalni a foglalkozások romániai osztályozási jegyzékébe. A falugondnoki szolgálat létrehozása egy adott településen csak úgy lehetséges, ha azt megelőzően az önkormányzat szociális ellátási szolgálat elvégzi a kezdeti felmérést a szükségletek azonosítása céljából, és kidolgoz egy beavatkozási tervet. A falugondnoki szolgáltatás finanszírozása és társfinanszírozása céljából az önkormányzat köteles költségvetésben előirányozni a szociális ellátáshoz szükséges alapokat. A falugondnoki szolgáltatás finanszírozható még ado-

mányokból, szponzorálásokból, a szolgáltatásban résztvevők hozzájárulásából.

Az állami támogatás igénybevétele a megyei munkaügyi, társadalmi szolidaritási és családügyi igazgatóságon keresztül történik, az önkormányzat jól dokumentált előterjesztésével.”

A beszámolókat követő részletes és tartalmas konzultáció során a következő főbb témakörök kerültek szóba.

Miként tölthető meg, miként gazdáltható a falugondnoki szolgálat által felvállalt tevékenységekkel a Romániában meglévő „szociális asszisztens” munkakör? Többen megfogalmazták, hogy a Romániában meglévő „szociális asszisztens” munkakört a hivatalos közigazgatás részéről is támogatják, ebben az irányban kellene tehát kialakítani, vagy kibővíteni az erdélyi falugondnoki szolgálatot.

Többen is felvetették a vegyes nemzetiségű falvak falugondnoki rendszerének várhatóan jelentkező sajátos problémáit. Sok szó esett az Erdélyben megalósuló falugondnoki szolgálat és az egyházak sajátos kapcsolatairól, s ezek már jelentkező kedvező tapasztalatairól.

Fölvetődött, hogy – magyarországi mintára – Erdélyben is alakuljon meg valamilyen, falugondnoki szolgálatot összefogó szövetség, vagy legalábbis egy ezt célzó előkészítő szervezet. Erre a – főként a jelenlévők köréből alakuló – szervezetre azért van nagy szükség, mivel az uniós támogatások fogadására fel kell készülnünk, mégpedig közösen: Magyarország és Románia. Először az „Interreg” programra látszik kilátás, amely a határmenti megyék civil szervezeteinek, önkormányzatainak együttműködésén alapul. Bizhatunk abban is, hogy később egyéb lehetőségek is érhetővé válnak – nem csupán a határmenti megyék számára. Erre azonban – ismételték nyomatékosan többen is – közösen kell felkészülnünk.

Itthon, Erdélyben – koravéne

Találkozásaim „másként gondolkodó” mai fiatalokkal

„Ó, ezek a mai fiatalok! Csak a szórakozáson jár az eszük... a diszkón. S egész nap csak a számítógépet verik; biliárdoznak, tévéznek, videóznak. Cigi, könnyűzene, pia. Egyéb nem nagyon érdekli őket. *Bezzeg a mi időnkben!*” Valahogy ilyenformán vélekedik mostanság az idősebb nemzedék jó része az éppen felnövekedő ifjú nemzedékről. Legalábbis többségéről. De vajon valóban ilyenek-e a mai fiatalok?! Biztosan állítom: nem. Valóban találkoztam mostanában teljesen másként gondolkodó szépreményű ifjakkal, feltörekvő erdélyi magyar fiatalokkal.

Első ilyen találkozásom egy RMDSZ-kampánygyűlésen volt. Egyetemet végzett, friss diplomás, szerény fiatalember – volt tanítványom – intézett kérdést a

megyei RMDSZ-elnökhöz. Szépen, érthetően kifejtette: megérti ő, hogy vannak ellentétek az erdélyi magyarság két tábora között. Azt is elfogadja, hogy van, aki Kovács László tenyeréből eszik, és van, aki Orbán Viktorral parolázik. De ki foglalkozik Erdélyben mostanság komolyan és érdemben a magyar fiatalsággal? Mert ameddig a „szülők” veszekednek – netán verekednek is –, anyátlan üvölt a gyermek. Mert nincs lakása, nincs munkahelye, nem tud otthont teremteni magának és utódainak. És bár rettentően megható, hogy egy vásárhelyi szenátor több millió lejt kap borítékban születésnapjára iskoláskorú gyermekeitől, de mi lesz az egyszerű, szegény sorsú erdélyi magyar fiatalokkal?

A válasz a jól ismert motívummal kezdődött: „bezzeg a mi időnkben.” Mert hogy mi megküzdöttünk minden betevő falatért. De a mai fiatalok nem képesek korán kelni, nem akarnak dolgozni, s bárokban füstölnek reggeltől estig.

Én azért megkockázatom: nem minden hazai magyar fiatal ilyen. És ez nem is lehet a jövő képe. Biztosan állítom, higgyék el, én tényleg találkoztam szorgalmas, jóra való, becsületes erdélyi magyar fiatalokkal.

Szó, ami szó: közülük sokan, miután egyetemet végeztek, „elhúztak” innen, mint a darvak ősszel. Elmentek oda, ahol nem oktatják ki őket, nem foghegyről beszélnek velük, hanem munkahelyeket és esélyegyenlőséget teremtenek számukra azokkal, akik már révbé evickéltek. Odamentek, ahol otthont építhetnek. Mert Tamási Áron sokat idézett sorait ők is lelkükbe zárták egy életre: „azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.” És meg is teremtik maguknak az otthont ott, ahol esélyt kapnak rá. Talán nem lesz benne úszómedence, de otthon lesz. Édes otthon, ahol tisztességesen éldegélhet egy kis család. Közben imádják Erdélyt, szeretik ezt a földet, de pusztán hazaszeretetből nem tudnak megélni. Rég figyelik és sajnálják drága szüleiket. Akik egy életet ledolgoztak, és most reszketve számolgatják, vajon megéri-e a nyugdíjas kort? Megalázó keresetükből épp csak hogy fenntartják magukat. Közben semmire se mennek. Kifizetik a havi gázt, villanyt, közköltségeket, és várják a következő hónapi bérüket. És remegnek, nehogy betegség érje őket. Mert a gyógyszer, az orvosi kezelés felemészti mindent. Fáradtak, csalódottak, kiégették. *Rosszkor születtek.* Nem tudnak most, a nyugdíj előtt hirtelen megváltozni, „befutni”, könnyökölni. Ezért nem teremthetnek megélhetést maguk mellett gyermekeiknek sem, akik csakis azért tűntek tova, hogy valahol tisztességesen élhessenek.

Biztosan tudom: a mai fiatalok *épp olyanok*, mint amilyenek mi voltunk annak idején. Ambíciósak, életrevalók, tetterekesek.

Nemrég e fiatalok közül néhányan meghívtak nyáradszentmártoni konferenciájukra. Nagyon megtisztelt invitációjuk. Meghatódva, kíváncsian mentem közéjük. A buszon arrafelé tanuló volt diákkal csevegtem ráérősen. Meglepően jól ismerte a hazai politikai helyzetet. Ugyanazt mondta, amit a nyáradszeredai kérdező a kampánygyűlésen. Ameddig nem rólok szól az egész politikai csibumm,

(Folytatás a 6. oldalon)

Csiki Sándor

Karácsonyi legáció – 2004

Úgy jártunk ismét, mint a tavaly. A „szárnyas” idővel szinte észrevétlenül suhantak el az új tanévkezdést követő napok. „Csak most” volt, hogy a reformáció ünnepén – csodálatosan szép időben, simogató őszi napsütésben – kegyelettel helyeztük el az emlékezés koszorúit az előttünk járt unitárius nagyjaink sírmelegén, a Házsongárdi temetőben. „Csak most” volt, hogy – lázas készülődés után – ünnepi megemlékezésekkel és műsorokkal tiszteltünk egyházalapító püspökünk, Dávid Ferenc emléke előtt, halálának 425. évfordulóján, Déván és Kolozsváron. „Csak most” volt, hogy gyönyörű, nagy pelyhekben hullni kezdett a hó, s ha erről nem karácsony és a drága otthoni tájak behavazott képe jutott volna egyből az eszünkbe: szinte egyidejűleg került sor a karácsonyi legációs helyek választására!

Az első – viszonylag gyorsan lecsengő, de – nagy izgalmakat kiváltó kérdés: vajon lesz elegendő számú, ünnepi legátust fogadni kész gyülekezet? *Harminckét* unitárius teológiai hallgatónk készül az idén a karácsonyi örömmüzenet hirdetésére! Az ünnep közeledtével egyre szaporábban dobogó, sőt a „golyák” esetében – kellő tapasztalat és gyakorlat híján – egyenesen szorongó szívvvel várt legáció esetleges *elmaradása* – legációs hely, azaz fogadó gyülekezet hiányában – kétségtelenül keserű csalódásnak számítana! Minden szempontból nagy szükségünk van arra, hogy az elméleti felkészülés időszaka után kimenjünk a gyülekezetekbe „megerősítésre”, és visszajelzéseket kapjunk arra nézve, milyen volt a felkészülésünk, az ünnepi szolgálatunk.

Az ünnepi legátust fogadó egyházközségek névsorának összeállása után került sor a legációs helyek választására. Nem kis izgalom! A felsőbb évfolyamok hallgatói választanak először, természetesen a tanulmányi eredmények határozzák meg a sorrendet. Istennek hála, megnyugtatóan simán ment a választás, mindenkinek jutott fogadó gyülekezet.

Most már az adventi várakozás szépsége tölti be a szíveket. És persze az ünnepi szolgálatokra való felkészülés nyugtalansága. Amiben benne feszül Pál apostol tusakodása is, hogy: „míg másoknak prédikálok, magam valami módon méltatlanná ne legyek.” (1Kor 9,27)

Hálátelt szívvvel mondunk köszönetet a 32 unitárius teológiai hallgató számára szolgálati lehetőséget biztosító egyházközségnek, az ünnepi legátusokat fogadó, őket erkölcsi-anyagi támogatásban részesítő, tisztelendő lelkeszcsaládoknak és gyülekezeti tagoknak. Isten áldja meg életüket! Ő adjon mindenkinek meghitt, lelkiemben – jóságban, békességben és szeretetben – gazdag, boldog karácsonyi ünnepet!

Új ifjúkor hajnalán

Amikor 1990-ben új lehetőségek nyitak meg az egyházi sajtó előtt, az *Unitárius Közlöny* gazdája és kiadója, az Erdélyi Unitárius Egyház nem titkolt óhaja volt, hogy a belső sajtómisszió e fóruma havi rendszerességgel szóljon olvasóihoz. Sok év telt el azóta, s úgy tűnik, végre elérkezett a pillanat, hogy az egykori óhajból beteljesülés legyen.

Az elmúlt évben többször volt alkalom lemondó, rezignált, reményvesztett mondatokat hallani, mindahányszor ez a téma unitárius berkekben előkerült. A leggyakrabban ezt: lesz-e mivel *megtölteni* a lapot?

Nos, elsősorban nem is a „mivel” kérdése az érdekes e mondatban, hanem a „megtölteni” szó. Az a sajtótermék ugyanis, amelyet – mert otffelejett vödörként félig üresen tátongana – meg kell tölteni, az a lap talán már az agónia útjára lépett. Szerencsére 2004-ben e tekintetben csak jó tapasztalataim voltak. Egyáltalán nem kellett *megtöltenünk* az *Unitárius Közlönyt*, mintegy „magától” telt meg. Ám ez is csak félig igaz, mert a „magától” voltaképpen körültekintő, tudatos és néha a pimaszságig szívós szervezőmunkát feltételez szerzők és szerkesztők részéről. Olyannyira anyagok bővében voltunk, hogy – mint Olvasóink is bizonyára emlékeznek rá – előző számunkat négy oldallal meg is fejejtük. A lemondók és kételkedők számára legyen most elég ennyi.

De most térjünk át a „mivel”-re! És nem (megint) visszapillantó tükörbe nézve, hanem előre, a jövő év(ek)re, közös munkánkra.

Közös, hiszen az *Unitárius Közlöny*-nek mindenki munkatársa, akinek csak kezébe kerül. Az Olvasó – elsősorban, mert őerte van az egész – az érdeklődést „fekteti be”. Leginkább az válna a *köz* hasznára, ha az Olvasó *közlékeny*, szívesen jelző, velünk gondolkodó munkatárs volna, aki örömet osztja meg a szerkesztőséggel véleményét, legyen az bírálat vagy dicséret. Másodsorban a Szerzőkre kell számítanunk. S itt a következőkre nézve fontosnak látszik néhány gyakorlati megjegyzést előrebocsátanunk.

1. Havilappá való átszerveződésünk kétszeres terjedelmet és kétszer szorosabb aktualitást hoz magával. Ha tehát az egyház életét tükröző eseményről nem azonnal (esetleg akár előre is!) tájékoztatnak Szerzőink, akkor semmiképp sem tudunk kihasználni egy olyan lehetőséget, amelyet márpedig most nagyon „meg kell tanulnunk”. (Az idén történt, hogy egy május-középi eseményről október közepén

kapott tudósítást szerkesztőségünk. Ezt talán nincs is miért kommentálni.) Az aktualitás kivánalmát szem előtt tartva a továbbiakban *rendszerként alkalmazzuk*, hogy az esemény megtörténte után *legfeljebb* egy héttel keltezett és küldött tudósítást tekintünk használható kéziratnak. Szerzőink bizonyára maguk is belátják, hogy a halogatás ez esetben sem jár semmilyen előnnyel. Tisztelettel, de nyomatékosan kérjük tehát rendszeres vagy alkalmi tudósítóinkat – legyenek lelkészek vagy világiak –, hogy a fenti „rendszerbehoz” igazodjanak, mindannyiunk (a *Közlöny* Olvasói és szerkesztősége) jól felfogott érdekében.

2. Továbbra is örömmel fogadunk fényképeket is a tudósításokhoz. Fontos viszont megjegyeznünk, hogy sajtó-szakmai szempontból előnyben részesítjük a nembeállított képeket (tehát például rendezett csoportképeket csak ritkán fogunk közölni). Ehelyett az életet, mozgást, pillanatot, örömet, dinamizmust rögzítő, jó minőségű – vagyis helyes kompozíciójú, éles, eléggé kontrasztos – fényképeket fogadjuk szívesen. Kérésre a képet visszajuttatjuk a szerzőnek, amennyiben persze pontos címét megírja.

3. Mindennél fontosabb kérésünk és óhajunk azonban, hogy Olvasóink és Szerzőink tekintsék a magukénak az *Unitárius Közlönyt*. Amellett, hogy – szigorúan szakmai kritériumokat követve – szerkesztőségünk természetesen fenntartja a jogot arra, hogy döntsön a beérkezett anyagok közölhetősége fölött, kérjük Olvasóink, Szerzőink további nyitottságát.

Az utóbbi hónapokban lapunk példányszáma – kismértékben ugyan, de – növekedett. Ez a növekedés, illetőleg az

előttünk álló „havilaposodás” okot ad arra, hogy megfogalmazzuk: az unitárius sajtó felszálló ágban van. Ha egyre többen, egyre *lelkesebben* és *tudatosabban* járulnak hozzá e változáshoz, hátha egy idő után lehet merszünk azt mondani: megújulunk.

S ugyan kinek ne volna öröm e letargikus, minden-mindegy világban egy pozitív, értékes és értelmes megújulás!

Jakabffy Tamás

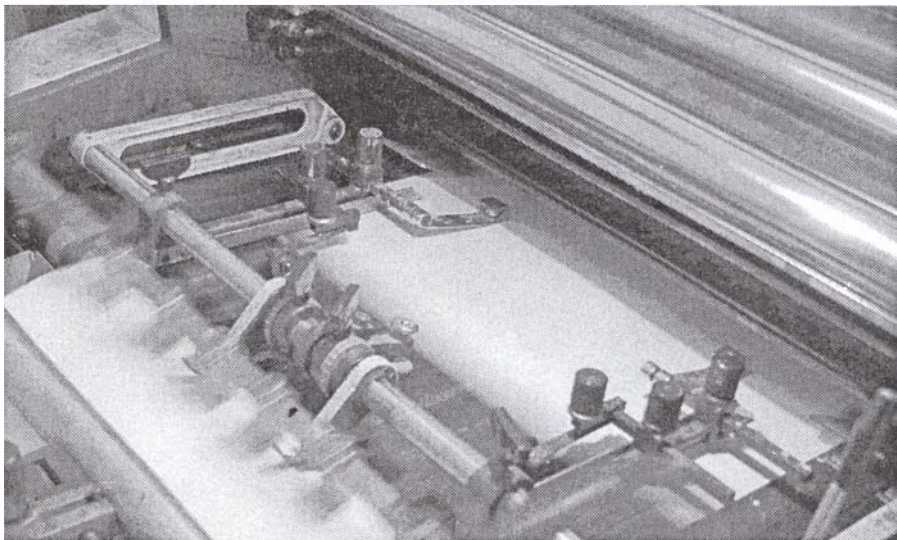
Itthon, Erdélyben...

(Folytatás az 5. oldalról)

ameddig nem jobb megélhetésért küzd az erdélyi magyar politikusok hada, addig nincs miért és nincs hogy hazajönnie.

Az unitárius ifjak találkozója a több mint hétszáz éves, Árpád-kori műemléktemplomban kezdődött. Megtelt szépen az ősi, szent hajlék táborozni, ismerkedni, együtt gondolkodni vágyó unitárius és más vallású lányokkal, fiatalemberekkel, akiket az Isten saját képére teremtett. Szépnek, jónak, tisztának. Mert – ahogy köszöntő beszédében a püspök kifejtette – az Isten jó és tiszta. Ezért teremtményei is minden bizonnyal ilyenek. Hisz saját hasonmásának adott testet, s csak aztán lehelt belé lelket. És a lélek nem más, mint maga a szeretet, amely áthat mindenkit és mindent.

Az üdvözlő beszédek alatt ez a szeretet hatotta át a kicsi templomba összegyűlt erdélyi magyar „másként gondolkodó” fiatalok lelkét is. Mert a helyi unitárius lekipásztor, a kolozsvári ODFIE-főtítkár és az ifjúsági találkozó főszervezője egyaránt szívhez szólóan beszélt az egybegyűltekhöz. Akik minden bizonnyal pont olyanok, mint amilyenek mi voltunk ifjúkorunkban.

A II. Unitárius Kórustalálkozó Székelykeresztúron

„Adjunk hálát mindnyájan” címmel november 20-án 19 kórus 650 tagja találkozott a székelykeresztúri unitárius egyházközség vendégeként, s mérte fel a vásárhelyi találkozó óta eltelt év eredményeit.

Szokatlanul hideg napra ébredtünk, de a gimnázium konviktusa fűtött termekkel, egyházközségünk önkéntesei pedig meleg teával, kaláccsal s főként nagy szeretettel várták és irányították az egymás után érkező kórusokat.

Templomunk zsúfolásig megtelt. Szombatfalvi József esperes vezette áhitattal kezdődött a találkozó, majd Nagy Ferencnek, a Seprődi János Kóruszövetség elnökének köszöntője következett.

Ünnepi „nyitányként” Zoltán Aladár *Könyörülj, Úristen* című kórusműve közel 650 szívből és torokból csendült fel Baksa Zoltán unitárius gimnáziumi zenetanár vezényletével.

Az énekes seregszemlét a székelykeresztúri unitárius egyházközség kórusa kezdte Bak Erzsébet karnagy vezetésével – mivel a kórustagoknak házigazdaként is helyt kellett állniuk –, majd sorrendben a székelykeresztúri Unitárius Gimnázium kórusa (karnagy: Baksa Zoltán), az alsófelsőszentmihályi Vegyes Dalkör (karnagy: Köble István), a sepsiszentgyörgyi unitárius egyházközség Kriza János vegyeskórusa (karnagy: Benkő Enikő), a magyarsárosi unitárius egyházközség kórusa (karnagy: Iszlai Borbála), a vargyasi unitárius egyházközség kórusa (karnagy: József Lenke), a bethlenszentmiklósi egyházközség kórusa (karnagy: Gombocz József), a marosvásárhelyi unitárius egyházközség kórusa (karnagy: Csiki Csaba), a humoródalmási egyházközség kórusa (karnagy: Sorbán Enikő), a brassói I-es és II-es unitárius egyházközség kórusa (karnagy: Imre Zsuzsanna), a szabédi egyházközség kórusa (karnagy: Szabó Júlia), a székelyudvarhelyi II. számú unitárius egyházközség kórusa (karnagy: Máthé Vilma), a héjjasfalvi református egyházközség kórusa (karnagy: Máté Alíz), a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium Péterffy Gyula kórusa (karnagy: Majó Juliánna), a kobátfalvi egyházközség kórusa (karnagy: Nyitrai Csongor); az olthévízi unitárius egyházközség kórusa (karnagy: Veres Enikő), a 155 éves (!) küllődombói Kisgyörgy József Dalkör (karnagy: Vargancsik Wolf Katalin), a siménfalvi unitárius egyházközség kórusa (karnagy: Bálint Mária) és végezetül

az úrmösi unitárius egyházközség kórusa (karnagy: Urák János) lépett a közönség elé.

A kórusok fel- és levonulása szervezeten, ütemesen zajlott, az így is adódó holtidőt Szombatfalvi József esperes a kórusok és az egyházközségek bemutatására használta, nagyban hozzájárulva egymás megismeréséhez.

A templom végig zsúfolt volt, minden kórus tudása legjavát nyújtotta, így az érdeklődés egymás teljesítménye iránt egy pillanatig sem lankadt.

A kórustalálkozóknak nem volt célja a részt vevő karok rangsorolása, sokkal inkább az éneklés örömeinek, áhítatának fenntartása – s nem utolsósorban a tapasztalatcsere és a megmértetés!

Nekem sem tisztem a teljesítmények értékelése, de úgy érzem: amellet, hogy a székelykeresztúri egyházközség nevében minden kórusnak, kórustagnak, karnagynak megköszönöm a részvételt, a lelkesedést, mégis külön köszönöm – gondolom, minden résztvevő nevében – a Kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium Péterffy Gyula kórusának magasan az átlag fölötti teljesítményét.

A kórustalálkozó Nagy Ferenc, a Seprődi János Kóruszövetség elnökének köszöntő és lelkesítő szavaival ért véget. Záróénekként Majó Juliánna karnagy vezetésével a közismert *Minden földek Istent dicsérik* (Bárdos-Halmos), majd nemzeti imánk, a *Himnusz* csendült fel abban a boldog tudatban, hogy egy év múlva Magyarsároson ismét találkozunk.

Péterffy Miklós

Ki vigyáz a vigyázókra?

Sed quis custodiet ipsos custodes?

Juvenalis örökérvényű kérdése fokozottan érvényes a lelkészek életében. Ők azok, akik legtöbbször magányosan, egymástól távol próbálnak megfelelni hivatásuk és közösségük elvárásainak, akik igyekeznek vigyázni a rájuk bízottakra, miközben gyakran úgy érzik, rájuk senki sem vigyáz. Az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége (ULOSZ) szervezésében október 11. és 15-e között zajlott Illyefalván egy lelkipálos tanfolyam lelkészeknek. A programvezetők Florus Krúnye és Sietse Visser holland remonstráns lelkészek voltak, akik nagy lelkesedéssel és tapasztalattal igyekeztek rávezetni bennünket az önmagunkra és egymásra való vigyázás, odafigyelés szükségességére.

Az ötnapos program célja a jelen levő lelkészek önismertetének elmélyítése, a lelkeszi pályán és a gyülekezeti életben tapasztalt nehézségek feltárása és megbeszélése, egymás jobb megismerése. Ez a tanulási és értékelési folyamat egy csoportmunka részeként bontakozott ki. A jelenlevőknek alkalom adódott, hogy felülvizsgálják önmagukat és lelkeszi munkájukat nemcsak a személyes vallomások és beszámolók által, hanem a mások tükrében is. Történt mindez az őszinteség és egymás iránti tisztelet jegyében.

A hét csoportos tevékenységei egyetlen kérdés körül forogtak: milyen lelkész szeretnék lenni, és milyen vagyok valójában?

Önmagunk bemutatásakor rajzban fejeztük ki, miként is látjuk magunkat és munkánkat, illetve hogyan lát(hat) bennünket a gyülekezet. Annak, aki ezt gyerekesnek találja, azt ajánlom, próbálja meg. Nem könnyű egy cimerebe és egy jelmondatba

(Folytatás a 8. oldalon)

Pap Mária

Ki vigyáz...

(Folytatás a 7. oldalról)

lerajzolni, megfogalmazni legbensőbb rétegét életednek és munkádnak. A címerjátékon túl ezt a szembenézést szolgálta az a dolgozat, melyet a hétköznapjainkról, gyülekezeti tevékenységünkről készítettünk, és a csoporttal megbeszéltünk.

Ezek a beszélgetések – Florus és Sietse irányításával – segítettek felszínre hozni és feltárni nemcsak az egyéni meglátásainkat, hanem azokat a közös személyi és intézményes gondokat is, amelyek munkánkat nehezítik. Ezek közül talán a legfontosabb a hagyományos lelkész-modell és a jelen kihívásai közötti szakadék. Ez az úr munkánk egyik alapvető hátráltatója és a lelkészek frusztrációjának forrása. Ezt az összeférhetetlenséget a csoportban jelenlevők mindegyike gyülekezetének igényei és személyes elképzelései alapján próbálta/próbálja feloldani, de világossá vált, hogy távlatilag ez nem lehet csupán egyéni kezdeményezés kérdése.

A hittudományi fakultás, a lelkészszövetség és az egyetemes Egyház összefogása szükséges egy olyan új modell kidolgozásához, amely megfeleljen a gyülekezeteink változó valóságának.

A csoportos tevékenységek esténként imával, meditációval vagy bibliodramával zárultak.

A közösen töltött napok talán legszebb élménye egymás jobb megismerése volt. Ez a továbbképző lehetőséget adott,

hogy vállalni merjük önmagunkat, erényeinkkel és gyengeségeinkkel, hogy legyen bátorságunk és bizalmunk feltárni és vállalni sebezhetőségünket, tanítani és tanulni egymástól.

Juvenalis kérdése mindnyájunkat figyelmeztet, hogy lelki és testi egészségünk megőrzésére, hivatásunk jobb betöltésére szükségünk van egymásra. Szükségünk van azokra az alkalmakra, amikor megbeszélhetjük közös gondjainkat, amikor letehetjük mindennapjaink terhét, amikor egymásban nem vetélytársat vagy ellenséget, hanem sorstársat és barátot látunk. Szükségünk van, hogy szembenézzünk önmagunkkal, hogy legyen bátorságunk vállalni kudarcainkat és tanulni azokból, hogy legyen alázatunk meghallgatni a másikat, és segíteni vagy segítséget kérni.

Amikor – ritkán – találkozunk, beszélgetéseink legtöbbször megmaradnak a felszínen. Pedig szükség van minden olyan alkalomra, amely közelebb hozhat egymáshoz, erőt és hitet adhat a munkánkhoz. Ezért ajánlom nagy szeretettel és lelkesedéssel a program folytatását, amely lelkészi közösségünk építését és egészséges működését szolgálja. Lelkészi munkánk és személyes életünk akkor teljesedik ki igazán, amikor nemcsak gyülekezeteinknek, de egymásnak is vigyázói leszünk – valódi közösséget teremtve.

Ki vigyáz a vigyázókra? Egyáltalán: miért kellene vigyáznunk egymásra?

Ahogy Pál apostol fogalmaz: „...hogy szívük felbátorodjék, összeforrva szeretetben, és eljussanak a teljes bizonyossághoz vezető ismeret egész gazdagságára...” (Kol 2,2)

Jelképvatató ünnepség és falutalálkozó Énlakán

Augusztus 14-én Szejkeföldön, az unitáriusok hatodik világtalálkozóján vette át az egyházközség lelkésze dr. Szabó Árpád püspöktől az egyházközség címeres zászlóját, amelyet a budapesti Farkas László megrendelésére Pécsi Dániel jelképtervező készített el. Ekkor született meg az ötlet, hogy az ősz folyamán falutalálkozó keretében jelképvatató ünnepséget tartsunk Énlakán.

A „nemcsak nyelvében, hanem jelképeiben is él a nemzet” mottót viselő meg-

hívók közel kétszáz családot szólítottak meg s hívtak haza a Firtos alá. Nem véletlen az sem, hogy az ünnepség időpontja október 23-a, az 1956-os magyar szabadságharc kezdetének emléknapja volt.

Az ünnepség a meghívóban feltüntetett program szerint zajlott, és a belül kijavított, fehér egyszerűségében pompázó Árpád-kori templom padjai zsúfolásig megteltek az ünneplőkkel.

A délelőti istentiszteletet dr. Szabó Árpád püspök lélekemelő szolgálata tette

emlékezetessé. Ezt követte az egyházközség lelkészenek a meghívottakhoz és a hazajövőkhöz szóló köszöntése, majd Pécsi Dániel jelképeinkről való elmélkedése és a zászlóanya által a nemzeti szalaggal feldíszített zászló püspöki megáldása. A zászlót az egyházközség gondnoka, Kerestély Mihály adta át a népviseletbe öltözött ifjaknak azzal a meghagyással, hogy tisztelettel és becsülettel őrizzék meg, és semmilyen folt ne essék rajta.

Ezt követően magam köszöntöttem a diszpolgárokat, és átadtam az okleveleket és emléklapokat.

Peröcsény község (Magyarország) küldöttségét köszöntötte Bálint Mihály énlaki önkormányzati képviselővel együtt köszöntöttük, majd Gembolya Irma polgármester asszony örömteli üdvözlése egy maradandó testvérkapcsolat megkötésének reményével töltötte el a hallgatóságot.

Az énlaki unitárius egyházközség új címerének felső mezőjében látható címerkép – az Erdélyi Unitárius Egyház címeréből merített kígyó és halmon álló galamb –, illetőleg a kék háttérben a nap- és hold-szimbólum a székelységhez való szoros kötődést fejezi ki. Ismeretes, hogy a nap és hold címerképként való használatának jogát a kék színnel egyetemben Zsigmond király adományozta 1437-ben a székelységnek, az akkor kibocsátott új címerben, elismerés gyanánt a délkeleti határok évszázadokon át folytatott hősiességéért.

A felső címermezőt az alsótól vörös pólya (keresztcsík) választja el. Ezen a pólyán látható a templombeli festett kazettán lévő, híres székely rovásírásos „Egy az Isten” jelmondat (1618).

Az alsó címermezőben arany színű háttérben a fentebb említett mennyezetkazettán található ábrázolás stílusátuma látható: fehér színű, korondi típusformájú bokályban három zöld levelű, vörös tulipán. A két szélső tulipánból zöld száruk kanyarodnak kétoldalra, amelyeknek visszahajló végeiből vörös ikerszívek sarjadnak. Ez az összetett életfa-szimbólum az ősi múltat, a jelen és a jövőbe vetett bizalmat egyaránt jelképezi.

Ünnepi műsor következett ezután: Ambrus Eliza, Biró Berta, Végh Ilonka vallomásai és versmondásai úgy hulltak a lelkekbe, mint a megtermékenyítő eső a szomjúhozó rögre.

Nemzeti imánk eléneklése után átmentünk a volt unitárius felekezeti iskola (budapesti segéllyel megújított) épületébe, ahol megtekinthettük Pécsi Dániel „Új címerek és protestáns jelképek a Kárpát-medencében” című tárlatát. A kis kiállítást Rázmány Csaba magyarországi unitárius püspök nyitotta meg. A tárlatot Patakfalvi Zsigmond, az énlaki születésű egykori unitárius tanító neve fémjelezte.

A művelődési házban közebeddel folytatódott az ünnepség. Délután Kolumbán Gábor főgondnok *Énlaka jelene és jövője* című gondolatébresztő előadásához töb-

A virág a szerelem ősi jelképe, a Világmindenség, illetve a világ eredetének szimbóluma, amelynek szimmetriája az együtt levő mindenkori férfi és női jelleget (porzók és bibe) sugallja. De a virág tartalmazza – és fejezi ki – egyúttal a négy elem (föld, ég, víz, tűz) együttesét is. A tulipán, mint általában a virágok, elsősorban a nőiséget jelképezi. A tulipán ugyanakkor „az élet kapujának” ikonikus ábrázolása is. A tulipánt és a hűségre, állhatatosságra utaló szívet gyakran egymásba rajzolják, ezzel hangsúlyozva a szerelmi üzenet lényegét is.

A címerpajzs alatt kék színű szalag látható. Ezen aranyszínű betűkkel és számokkal az énlaki unitárius egyházközség neve, az első írásos említés (1331) és a felavatás (2004) évszámai láthatók. A szalag nem szerves része a címernek, díszítő és információs elemként szolgál.

(Pécsi L. Dániel heraldikus leírása alapján)

ben hozzászóltak, s a reménység új ígérete csillogott minden itthonmaradott szemében. Bár a bál reggelig állt, került szurkoló

az énlaki öregek és ifjak másnapi futballmérkőzésére is.

Dancs Lajos

A korondi egyházközség ünnepi emlékezése

„Csak ami tanít, csak azt érdemes / őrizni, védeni, mint az érdemet. / Nem regék habja, nem szép mesék: / asszonyok szóték az idő szóttesét, / az idő arcát férfiak faragták, / vetését vetették, termését aratták, / nem raktak falat itt az óriások, / a föld népe rakta, soha mások.”

(Magyar Lajos)

A korondi unitárius templom harangjai 2004. május 16-án ünnepi istentiszteletre hívták a gyülekezet tagjait. Farkas László lelkész és Farkas Margit énekvezér húsz éve nyert egyhangú meghívást a korondi gyülekezet szolgálatára. Erre a napra emlékezett a lelkész és az énekvezér a hívekkel együtt.

1984. május 9-én a beiktatást dr. Kovács Lajos püspök és Báró József esperes végezte számos lelkész és vendég részvételével. Most, húsz év elteltével, Farkas László lelkész és neje, Farkas Margit kérésére egykori esperesként, feleségemmel, Gabriellával együtt részt vettünk e nagy-szerű ünnepségen.

Farkas László imájában hálát adott a gondviselő Istennek az életért, a gyülekezet, a lelkész és énekvezér eredményes, egyházépítő munkájáért. Ünnepi beszédét Pál apostol Filippibeliékhöz írt levele I. részének 3-4. verse alapján tartotta. Méltatta a korondi gyülekezet rendíthetetlen hitéletét, áldozathozatalát a templomért, a lelkészi lakásért, a templomkertben felállított kopjafáért, amelyek a példás hívekre, jótévőkre, lelkészeldőkre emlékeztetnek. Beszámolt az aranykönyvi és népesedési adatokról, az épülő, erősödő egyházközség életéről.

A prédikációt és beszámolót gazdag ünnepi műsor követte. Farkas Margit énekvezérrel az élen a húsz éve megalakult, negyventagú női kórus vallásos énekszámokkal gyönyörködtette a híveket. Az emlékműsor után Biró Lajos egyházközségi gondnok és az ifjak köszöntötték a lelkészt és énekvezért, kifejezve hálás szeretetüket az egész korondi gyülekezet nevében. Majd a gondnok úr köszöntött engem mint nyugalmazott esperes-lelkészt és feleségemet. Üdvözlő mondataimban

megköszöntem Isten gondviselő szeretetét, megtartó erejét, tiszta unitárius hitünket, féltve őrzött egyházunkat, a názáreti Jézus tanításainak szellemét, amelyben itt, Korondon Farkas László és neje a gyülekezettel együtt példásan szolgált.

Az elhangzott beszéd után a lelkész és a gondnok 61 díszoklevelet nyújtott át mindazoknak, akik az elmúlt húsz év alatt gondnoki, pénztárosi, keblitanácsosi, bizottsági tagok voltak, és egyházépítő munkájukkal, adományaikkal gazdagították a korondi egyházközség életét. A női kórus tagjai is díszoklevelet kaptak. Az elhunytak emlékére a post mortem diplomákat a hozzátartozók vették át.

Bárá József

„Protestáns vasárnap” Csíkszeredában

A csíkszeredai református, unitárius és evangélikus (lutheránus) egyházközösségek lelkészei a Csíki- és Gyergyói-medence protestánsai számára október 24-én úrvacsorával egybekötött ünnepi istentiszteletet tartottak a csíkszeredai református templomban.

Az ünnepi rendezvény házigazdája, ifj. Hegyi István, a csíkszeredai református gyülekezet lelképásztora volt. Az ünnepi beköszöntő beszédet Krizbai Béla, a csíkszeredai unitárius egyházközség lelkésze tartotta.

Az ünnepi istentiszteleten Antal Zoltán székelyudvarhelyi református esperes-lelkész prédikált (2Móz 4,6), aki a szeretet fontosságáról szolt, mondván: a rohanó hétköznapiakban, egyre inkább elridegült, elidegenedett világunkban mindennél nagyobb szükség van arra, hogy szeretettel viseltesünk egymás iránt.

Az úrvacsora jelentőségéről ifj. Hegyi István szolt, majd nyolc lelképásztor (a már említettek kivül Tóth Károly, a csíkszeredai evangélikus gyülekezet, Bakcsi Gábor, a csíkszentmártoni református gyülekezet, ifj. Dezső Tibor, a csíkmadéfalvi református gyülekezet lelképásztora, valamint Sógor Csaba református lelképásztor és Károly Károly, a csíkszeredai református egyházközség segédlelkésze) úrvacsorát osztott a zsúfolásig megtelt templomban levő hívek számára.

Záróbeszédet mondott Tóth Károly evangélikus lelkész. A „protestáns vasárnap”-i ünnepi istentisztelet a Himnusz eléneklésével zárult. Az istentisztelet után a templom alagsorában a csíkszeredai református egyházközség vendégül látta a gyülekezetek híveit (Alcsik és Felcsik).

(Forrás: *Református Híradó*, Forró Miklós)

Csak kocogunk

„Na és, hogyha már biztosra vehető: utunk célegyenest halad...”
(Molnos Lajos: Néhány tudnivaló a Csendes-óceánról)

- Jópofa ez az Enikő - mondhatták az ismerősök.

- Jó humorú ez a nő - gondolhatták, akik nem ismernek.

- Találékony a tiszteletes asszony - morfondírozhattak azok, akik szeretik megadni az embernek a titulust.

Szó, ami szó, én azt hiszem, hogy rajtam kívül akkor... ott... a konferencián kevesen vették komolyan a felhívásomat.

S történt mindez Segesváron 2004 szeptemberének első szombatján, és rá két napra, hétfő délután öt órakor megalakult a „Kocogók Egyesülete”. „Túravezetőnek” Jakabházi Verát választottuk, ő jól ismeri Segesvár és környéke minden kocogásra alkalmas zegét-zugát. Már az első alkalommal mintegy 14 km utat gyűrtünk le a „Vila Franca” elnevezésű hegyre

és vissza. Legidősebb kocogónk 68, a legfiatalabb pedig 46 éves volt. De voltunk már a Segesvártól nem messze fekvő tónál is, elkocogtunk a kb. 7 km-re épített kólostor-csoporthoz vagy akár a város peremén található úgynevezett Téglagyárhoz. Ezek a másfél-két órás kocogások a kb. 10-14 km-es útszakaszokon nagyon csendben és meghitt légkörben zajlottak, zajlanak. Nincsenek transzparenseink, zászlóink, plakátjaink, nincs hangosbemondónk, dübörgő-bömbölő hangszórónk. Nem kell félnünk a karhatalom embezeitől, hogy be nem jelentett gyülekezésért brutálisan szétoszlatnak, csak a kóbor, nagy kutyáktól - hogy esetleg széttépnek. Nincs anyagi alapunk kampányolni, nincs anyagi fedezetünk az esetleg széttagosított cipellők javítására, újak vásárlására. Van

azonban akaratunk egészségesen élni, mozogni - történetesen kocogni -, és felhívni mások figyelmét is a különböző Világnapokra.

Tettük ezt az időkért (október 1-je, *Idősek Világnapja*), a mentális egészségért (október 10-e, *A mentális egészség Világnapja*), a szegénység felszámolásáért (október 16-a, *Élelmiszer Világnap* és október 17-e, *A szegénység felszámolásának Nemzetközi Napja*).

Tettük november folyamán a cukorbetegéért (november 15-e, *A cukorbeteg Világnapja*), a szenvedélybetegéért (november 16-22-e, *A drog elleni küzdelem hete Európában* és november 18-a „Ne Gyújts Rá Világnap”), a nők elleni erőszak megszüntetéséért (november 25-e, a *Nők elleni erőszak megszüntetésének Világnapja*), az AIDS-betegéért (december 1-je, *AIDS-ellenes Világnap*), kocogtunk a fogyatékosokéért (december 3-a, *A fogyatékkal élő személyek Nemzetközi Napja*).

Tesszük és tenni fogjuk magunkért.

Benedek Enikő

Kis egyházközségek nagy ünnepe

Október 24-én templom-újrászentelő és lelkészbeiktató ünnepi istentiszteletre gyűltünk egybe az iklandi istenházában. A „legnagyobb székely”, Orbán Balázs által csinosnak mondott kis falu unitárius temploma a méretek alapján egyike a marosi unitárius egyházkörhöz tartozó legnagyobb templomoknak.

1997-ben (ekkor Kelemen Szabolcs volt a beszolgáló lelkész és Nagy Sámuel töltötte be a gondnoki tisztséget) merült fel a templom tetőszerkezetének és a torony javításának gondolata. A kis lélekszámú gyülekezet önerőből nem tudta volna fedezni a nagymérvű javítás költségeit. A keblitanács a marosküküllői egyházkör és az egyetemes Egyház anyagi támogatását kérte. A kért segítség nem maradt el. A püspökség 1997-ben 61 millió lej templom- és toronyjavítási segílyt utalt ki. Ebből az összegből, valamint a hivatottól származó adományokból sikerült megjavítani a templom tetőszerkezetét, a tornyot, valamint a templomban levő két tartóoszlopot. Cseh Sándor vállalkozónak köszönhetően az egyetemes Egyházban első esetben sikerült teljes ÁFA-mentességet megszerezni. Így mintegy 80 millió lej értékben lehetett javítási munkálatokat végezni. A templombelső javításának kezdetén a torony eldőlésére utaló jelek mutatkoztak. A fentebb említett építkezési vállalkozó saját költségén készítette el a templomtorony biztonságos alátámasztásához szükséges tanulmányt. E munkálat elvégzéséhez az Egyházi Központ további 8 millió lejt utalt ki.

Az 1998 után elmaradt munkálatokat 2004 tavaszán folytatták. Újramozdították a templompadokat. A Massachusetts állambeli melrose-i Unitárius Univerzalista Testvéregyházközség adományából bordó bársonyt és aranyozott rojtokat vásároltak. A templompad-terítők és a szószékterítő szabását, varrását Bíró Emma (néhai Nemes Géza gondnok leánya) adományként ké-

szítette el. A szószékterítő olvasható feliratot Kutasi Anna marosszentgyörgyi egyháztág himezte, szintén adományképpen. A szószékronára ismét felkerült a szelidséget jelképező galamb, az iklandi származású Filep Gyula marosvásárhelyi hittestvérünk adományának köszönhetően. A galamb Sándor János fafaragó alkotása. Gligor János falustárs a templomajtót javította és festette újra, illetve az ajtó feletti boltíves helyre az eredeti virágformákat követő ajtókoronát faragta és festette. A padokra padlószőnyeg-anyag került, a templom piacát immár új mokettszőnyeg díszíti.

Október 24-én szűknek bizonyult az iklandi templom. Pálffy Anna-Mária beiktató lelkész az Mk 8,22-26 textus alapján

mondott egyházi beszédet. A betsaidai vak meggyógyításának történetében a mai tanítványok elhívásának „menetrendjére”, annak öt mozzanatára mutatott rá, hirdelve, hogy „ha a Világ Világossága érinti meg ismét és ismét szemeinket, akkor meg-

gyógyulnak a mi megvakult, hiú szemünk, és akit megérint a boldogító evangélium, az nem fáknak, tárgyaknak látja az embereket, hanem Isten gyermekeinek, Isten pedig számára nem elvont fogalom többé, hanem szerető Atya.”

Szabó Árpád püspök egyházi beszédében (Mt 5,13-16) rámutatott arra, hogy az iklandi és nagyernyei gyülekezetek újabb kori életének történelmi jelentőségű ünnepéhez érkezünk. „Ez a templom azt példázza, hogy Unitárius Egyházunk életében nincsen olyan kicsi gyülekezet, amelyre a nagyobb közösség oda ne figyelne, és ne hordozná szíven annak sorsát. Vasárnapként vár ennek a templomnak lakója, életünk Ura, a gondviselő Isten.” Egyházunk főpásztora két bibliai nő, az ószövetségi Anna és az újszövetségi Mária mély és őszinte imádságára utal-

va hirdette, hogy „a bizalommal imádkozóknak Isten válaszol, ugyanakkor e két bibliai nőalakon keresztül még közelebb jön az a megbízás, amit lelkési szolgálatnak nevezünk.”

Áldáskérés után következett a tulajdonképpeni beiktatás, amikor is Nagy László esperes a templomkulcs, a Biblia, a kehely és az egyházközségi pecsét átadásával beiktatta Pálffy Anna-Máriát az iklandi anyaegyházközség és a nagyernyei leányegyházközség rendes lelkési állásába. Az üdvözlések rendjén Átyim Sándor iklandi és György Katalin nagyernyei gondnokok, Fazakas Lajos Levente bőzödi lelkész, dr. Máthé Dénes főgondnok, Asztalos Klára UNOSZ-elnök, Komáromi István református lelképásztor és Jánosi Ferenc polgármester köszöntötték a lelkésznőt. A testvérgyülekezet levélben küldte el üdvözlését. A válásórás gyermekek verses-énekes szereplését követően az iklandi származású, unitárius vallású színésznő, Kilyén Ilka mindannyiunk örömeire szavalt, egyházi éneket (*Hatalmas Isten, győzhetetlen várunk*) és népdalt (*Erdélyország sok szép vize*) énekelt. A lelkésznő az anyaegyházközség történetét ismertette, és a templom- és toronyjavításról számolt be. Úrvacsorai beszédet esperes atyánkfia mondott. A 87 lelket számláló gyülekezet templomában közel kétszázán énekeltük záróénekként a Himnuszot. A közebéd megszervezése az iklandi és nagyernyei hívek összefogását dicsérte. Nagy örömeinkre szolgált, hogy az egyházköri lelkészek, beszolgáló lelkészek és hitvestársaik, valamint a nagyernyei, marosszentgyörgyi és szászrégeni unitáriusok közül többen is velünk együtt ünnepeltek. Köszönet minden jóakarátú, adakozó és segítő embernek. Hála legyen Istennek, hogy megáldotta gyermekei fáradozását! Hisszük, hogy nemcsak megmaradásban, de gyarapodásban reménykedhet az iklandi és nagyernyei gyülekezet.

Pálffy Tamás-Szabolcs

Brassói tervek

Egyházi fórumokon sokszor elhangzott már, hogy Brassóban építés folyik, s a helyi egyházközség nagy beruházásba kezdett. Ennek kapcsán azonban sok további kérdés is megfogalmazódott – nyíltan, vagy éppen a különféle összejövetelek szüneteiben: Mégis – mit építenek? Minek? Kinek? Sőt, olyan véleményt is megfogalmazott egyik lelkésztársunk, hogy húsz év múlva Brassóban nem lesz egyetlen unitárius sem. Kinek építünk hát? Megdöbbenett a rosszindulatú megjegyzés. Éppen ezért jónak látom, hogy terveinkről a nagyobb nyilvánosság előtt is szóljunk, hisz elképzeléseink bemutatása eloszlatná a kételyeket, és megkímélnénk közösségünket a rosszmájú megjegyzésektől.

Hogyan is kezdődött? Akik ismerik a brassói egyházközség „újkori” történetét, tudják, hogy az egyházközség 1988-ban történt (nem éppen szerencsés) megosztása után az volt az elképzelés, hogy az újonnan alakult újvárosi egyházközség templomot épít magának. Az elképzelés azonban nem vált valóra, a második templom nem épült fel – és most már nem is fog. Nincs szükség újabb templomra. Annál inkább szükség van azonban egy olyan épületre, amely megfelelő teret biztosít az egyházközségekben működő egyleteknek, a vallásos nevelésnek és más, főleg szociális programok megvalósításának.

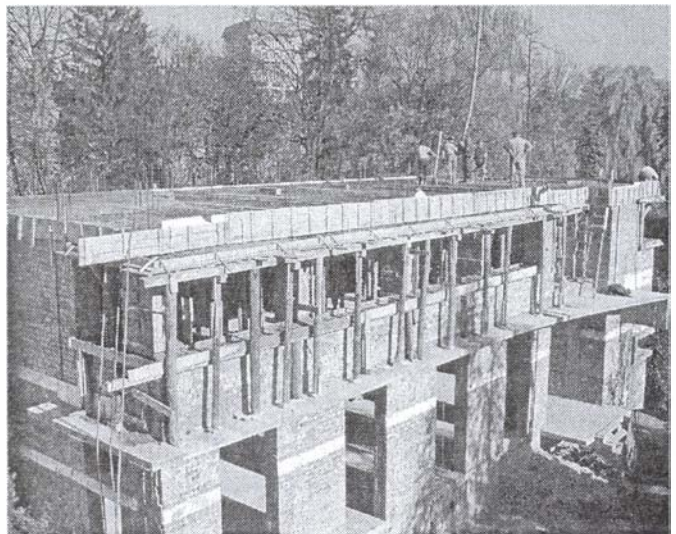
A kebli vezetőség, felismerve ennek szükségességét – és talán a meg nem valósult terv ellensúlyozására is – úgy döntött, hogy építésbe kezdünk, de itt, a meglévő telkünkön, templomunk mellett. Indoklasként megfogalmazódott, hogy a meglévő épületegyüttes (az istentiszteleteket leszámítva) nem felel meg a mai követelményeknek, nem biztosít megfelelő teret a közösségi élet számára.

Így indult a tervezés, már 2001-ben. El is készült a terv, megkaptuk az építési engedélyt, és 2003. június 16-án megkezdődtek a munkálatok. Alig másfél hónap alatt elkészült az épület alapja és alagsora. Ekkor sajnos le kellett állnunk, mert elfogyott a rendelkezésünkre álló pénz.

Ebben az évben szintén júniusban folytattuk a munkát, aminek eredményeképpen elkészült az épület földszinti és emeleti része. Ha Isten éltet és velünk lesz, akkor segedelmével a jövő esztendőben is folytatjuk a munkát. A padlástér megépítése és az épület befedése a következő célunk. Mindez természetesen

(Folytatás a 12. oldalon)

Máthé Sándor

Brassai-hét Debrecenben

A kolozsvári Brassai Sámuel Elméleti Liceum egyik testvériskolája Debrecenben működik. A kapcsolat felvételére éppen az adott alkalmat, hogy 1993-ban a debreceni műszaki középiskola addigi nevét (Landler Jenő) a Brassaiéra változtatta. Ettől fogva a debreceni tanintézet minden évben ősszel megrendezi az iskola ünnepi hetét úgy, hogy annak az október 23-i ünnepség is része lehessen. Az idén október 18-a és 22-e között került rá sor. A kilencedikesek „elsősvatása”, tantárgyversenyek, sportmérkőzések, ügyességi, sakk- és fitness-versenyek mellett néhány kiemelt eseményre került sor. Úgy hívták meg a kolozsvári iskola négy tanárból és három diáklányból álló küldöttségét, hogy részt vehessenek ezeken az eseményeken. Így szerdán a tizenöt éves Brassai-galéria vezetőjének, Komiszár János nyugalmazott festőművész-rajztanárnak a kiállítását nyitották meg, majd a kolozsváriakat elvitték az álmosdi Kőlcsey-kúriához, ahol a Himnusz költője gyermekkorát töltötte, s a hagyomány szerint fél szeme világot is elvesztette.

Csütörtökön került sor a fő eseményekre. Reggel a diákok felolvasó ülészakán a pályanyertes dolgozatokat mutatták be. A kolozsvári XII-es Hatházi Orsolya Brassai életútjáról beszélt, a X-es Albu Petra pedig egy – kivetített képekkel illusztrált – őszi sétát mutatott be városunkban. A zászlóavató ünnepségre valamennyi debreceni tanintézetet meghívták. Ugyanis az idén ősztől az iskola új jelleget kapott, s módosult elnevezése. Az eddig kifejezetten műszaki jellegű iskolában az idén gimnáziumi osztályok indultak, melyek fokozatosan veszik át a szakosított osztályok helyét. Ennek megfelelően mostantól „Brassai Sámuel Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola” lett a debreceni intézet neve. Halász D. János alpolgármester adta át az önkormányzat nevében az új, világoskék zászlót, egyik oldalán a város címerével, másikon az iskola új nevével. Minden küldöttség – a kolozsvári is – szalagot kötött a lobogó rúdjára. Majd Hatházi Orsolya elszavalta Wass Albert *A láthatatlan lobogó* című versét. Ez alkalommal osztotta ki első ízben Alföldi Ferenc igaz-

gató a Brassai-émlékplaketteket, Kövér József szobrászművész alkotásait. Ketten részesültek e kitüntetésben: Némethi Lajos, a debreceni és Cucu Imola, a kolozsvári iskola volt igazgatói, éppen a testvériskolai kapcsolat kialakításáért.

Pénteken bensőséges ünnepség keretében az előcsarnok két éve felavatott Brassai-mellszobrának megkoszorúzására került sor. E sorok írója a kolozsváriak üdvözlétét tolmácsolta, a XII-es Joó Ildikó pedig Egyed Emese *Jelentés helyett* című versét szavalta el. Az ünnepséget díjkiosztás zárta. Végül a vasutasok közeli Egyetértés Művelődési házában a diákok és tanárok közös 56-os emlékünnepélyét tartották: múltidéző beszéddel, szavallattal, régi filmfelvételek bejátszásával.

Jó érzés látni, hogy Erdély határain túl is, Debrecenben egy közel 700 diákot befogadó, 60 tanárt foglalkoztató tanintézetben kegyhelye van kolozsvári polihisztorunknak. Évente egy héti a sajtó, televízió, rádió emlegeti a „Brassait”, ahol ilyenkor az egész város figyelmét felkeltő események zajlanak.

Dr. Gaal György

Brassói tervek

(Folytatás a 11. oldalról)

attól is függ, hogy pályázatokból és más lehetséges forrásokból mennyi pénzt tudunk előteremteni céljaink megvalósításához.

A munkálatok eddigi részét a Sepsiszentgyörgyön működő WALDEK építési vállalattal végeztettük, aminek a jó minőségű és időben elvégzett munka mellett az is az előnye, hogy könnyen vissza tudtuk igényelni az áruforgalmi adót, ami a mi esetünkben is számottevő összeget jelentett.

Ezúton szeretnénk megköszönni egyetemes Egyházunknak a múlt évben nyújtott és az erre az esztendőre megígért támogatást. E támogatás nélkül nem lehetünk volna ilyen eredményesek. Ugyanakkor meg kell köszönnünk a San Diego-i és vancouveri testvérgyülekezeteknek és a brassói unitárius híveinknek, családoknak az áldozatot, amelyet vállaltak és vállalni fognak a jövőben is, mindaddig, amíg tervünk megvalósul. Isten áldása legyen mindannyiunk életén!

Látogatóban a Brewster és a Duxbury testvér-egyházközségekben

Unitárius vallásosságunk egyik fontos ismérve: miképpen köszöntjük egymást. Hagyományos köszöntésünk találkozásainkor és búcsúzásainkor ugyanaz: *Isten áldja!*, vagy *Isten áldjon meg!* Őszinte jókívánságok ezek, ha átgondoltan mondjuk, és valóban belülről fakad. Mekkora áldás, amikor odabenn gyökerező lelki kincseink újra és újra, kiapadhatatlan gazdagsággal fordulnak egymás felé a szeretet fényében! Így járhatunk látó szemmel az élet világosságában, és így valósul meg a szeretet Istenének országa közöttünk, bennünk. Így lehetünk igazán Jézus követői, Isten képmásaként így ismerhetjük fel magunkban, egymásban az Isten ajándékát hűséggel őrző és átadó testvért.

„Köszöntelek titeket az Úrban” (Róm 16,22) - e páli vers szellemében végeztem szószéki szolgálata a brewsteri és a duxbury-i gyülekezetben, és adtam át mindkét közösségnek az itthonról vitt ajándékokat. A jobbágyfalvi és a nyárádszeredai testvérgyülekezetek papi palástot ajándékoztak. Örömmel nyújtottam át továbbá két makettet: a jobbágyfalviak részéről a gyülekezeti otthonét, a nyárádszeredaiak részéről pedig a templomét, illető-

leg a gyülekezet gyerekeinek templomos faliszőnyeget, festett tányért és több más személyes ajándékot. De ugyanolyan örömmel hoztam haza mindkét gyülekezet részéről a lélekből jövő adományokat és a személyes ajándékokat. Nagy kitüntetés, boldogság az ajándékok és az örömhír hordozójának lenni!

Hogy mindebben részem lehetett, az a Massachusetts állambeli Brewster és Duxbury gyülekezetek meghívásának köszönhető, akik október 6-a és 26-a között (feleségemmel együtt) vendégül láttak.

Az első tíz napon a brewsteri gyülekezet vendégei voltunk. Kétnaponként váltottuk szálláshelyünket, követve a látogatási programot (a gyülekezeti személyzettel való találkozás, keblitanácsi gyűlés, beteglátogatás, nőszövetséggel való találkozás, a részünkről elkészített és feltálat „rakott pityóka” ebéd), de a különböző ebéd- és vacsorameghívásoknak is eleget kellett tennünk. Vasárnap prédikáltam, vásáron vettünk részt a „See Captain Fair” egyházközségben, Atlanti-óceán-parti kirándulásokat tettünk, és meglátogattuk a közeli városokat is.

Október 16-a és 26-a között a duxbury-i testvérgyülekezet látott vendégül. Ez alkalommal két család kínált szállást. Az első vasárnapon „istentiszteleti vallásórán” vettünk részt, és válaszoltunk a hozzánk intézett kérdésekre, majd délután az ifjúsági csoporttal találkoztunk. Másnap Bostonba látogattunk el. A duxbury-i gyülekezetben a „Small Group Ministry” csoport-

tokkal való találkozás sok ötletet adott. Bizonyos elemei alkalmazhatók volnának itthon is a felnőtt vallásérkölcsei nevelés menetében... Az egyházközség csoportjaival való találkozás élő és szolgáló gyülekezetről győzött meg. Vendégfogadóink kedvességének köszönhetően meglátogattuk a „Plymouth Plantation” múzeum-falut. Az egyházközség adott otthont a „Ballou-Chaning” körüli közgyűlésnek; a munkálataiba való betekintés is tanulságos volt számunkra. Vasárnapi istentisztelettel és más-napi búcsúkoncertes vacsorával zárult a látogatásunk. A vasár-

napi istentisztelet után a Massachusettsi Magyar Egyesület október 23-i ünnepségének a záró részén vettünk részt, melynek során a megemlékezők *A felhők fölött mindig süt a nap* című kisregényből vásárolva a templomépítés költségeihez járultak hozzá. Jól esett találkozunk dr. Gellérd Judittal, George Williams professzor úrral és barátaival is.

Öröm érezni hittestvéreink lelki-szellemi és anyagi támogatását, de éppoly öröm viszonzni is.

Sándor Szilárd

Idősek Vasárnapja Alsófelsőszentmihályon

„Részt kívánok az imádságban” - Ezt a köszönési formát nagymamám tanította. Vasárnaponként, amikor hazaértem a templomból, mindig így kellett köszöntenem. Aztán egy idő után rákérdeztem, hogy miért van ez így. Csak akkor értettem meg, hogy ő e köszönés által próbál részesedni az istentisztelet hangulatából, ezzel próbálja pótolni azt, hogy vasárnaponként nem lehet templomban. No, meg persze a rádióval...

Ezért talán én voltam a legboldogabb, amikor meghallottam, hogy a szentmihályi unitárius egyházközség hívei ünnepséget szerveznek a falu öregjei számára. Arról is gondoskodtak, hogy legyen mivel eljutniuk a templomba.

És elérkezett az a vasárnap. Az istentisztelet után néhány falubeli fiatal rövid irodalmi összeállítással tisztelgett az idősek előtt. Majd az oklevelek és egy-egy szál virág átadása következett, ezzel is emlé-

kezetesebbé próbálván tenni ezt a napot. Olyan jóleső érzés volt látni azt a néhány igen idős személyt, s jólesőek voltak a könyveik is, mert éreztük, hogy az öröm könyvei azok. Különös hangulat töltötte be a templomot, mintha megállítottuk volna az időt, mintha egy percnyi csendesség letünk volna az élet zajában. Majd, miután a templomból is kivonultunk, a tanácsteremben találkoztunk ahhoz, hogy elbeszélgethessünk azokkal, akik már rég nem voltak körünkben. Aztán haza kellett menni...

Talán még sohasem szerettem volna annyira ismerni az örök élet elixírjének a receptjét! Meg szerettem volna örízni örökre azokat az életeket, azt a sok tapasztalatot, keserűséget, boldogságot, küszködést, tudást, fájdalmat és kellemes pillanatot, ami ezeket az időseket felnőtte, bölcs emberré formálta.

F. J.

Nők Világa

szerkeszti:
Asztalos Klára

Öregek Vasárnapja

Október 10-én első ízben ünnepeltük meg a székelyudvarhelyi belvárosi unitárius templomban a hívekkel közösen az Öregek Vasárnapját. Úgy éreztük, hogy legméltóbb helye ennek az ünnepnek itt a templomban van, hisz itt adnak hálát Istennek, ha megszülettünk, itt tesszük hitvallást konfirmáláskor, itt fogadunk örök hűséget választott társunknak, majd idejárunk imádkozni mindennapjainkért, mindannyiunkért. A nőszövetség kezdeményezése kellő visszhangra talált, és így Kedei Mózes esperes ünnepi prédikációja és az utána következő köszöntő műsor méltó ünnepi hangulatot eredményezett. Jóleső érzéssel vettük tudomásul, hogy nem volt hiábavaló a nőszövetség tagjainak fáradozása, mig megszervezte a kis műsort, emléklapot

szerkesztett, és virággal ajándékozta meg a jelenlevő idős hivatelt. Mikor végignéztünk a sorokban ülő és magukba forduló embereken, és láttuk az arcukról legördülő könnyecskéket, és hallottuk a templom előtt elhangzott megjegyzéseiket, jóleső érzéssel vettük tudomásul, hogy munkánkkal, az izgalmas készülődésünkkel boldog perceket szereztünk, és maradandó élményt nyújtottunk az idős hivateltnek.

Imádkozva kérjük a jó Istent, hogy továbbra is segítse meg, és adjon nekik egészséget, nyugodt, békés napokat az egész világon minden idős embernek, tartalmas munkájuk után pedig méltó elismerést és megbecsülést. Hátra levő életükbe pedig mindig legyen, aki segít, kezüket, kezünket megfogja, ha a szükség úgy kívánja.

Ezekkel a gondolatokkal kívánunk mindenkinek boldog öregkort.

És hogy nemsokára vége van az esztendőnek, fogadjátok el további jókívánságainkat, amelyben kívánunk szeretetteljes karácsonyi ünnepeket és békességben, egészségben gazdag boldog új évet.

Blénessy Jolán

Karácsony, Jézus születése, a szeretet ünnepe a hagyományok és szokások között

Erdély közepén, valahol domboktól határolva létezik egy kis falu, ahol a magyar emberek az unitárius vallást gyakorolva fenntartották már ősi idők kezdetétől a karácsony ünneplését, és hagyományait megőrizték annak ellenére, hogy sok külső befolyás próbálta azokat kiirtani a szívékből.

Magyarsáros unitárius lakossága a karácsonyi ünnepekre nemcsak testileg, hanem lelkileg is felkészül. Ebben a faluban a karácsony nagyhétén imahetet tartanak, amikor minden délután istentiszteletet tartásával készülnek lelkileg az ünnepre. Otthon a családi háznál, a nagytakarítás, a főzés, a sütés mellett, a karácsonyfa díszítésével és az ajándékok bevásárlásával várják a karácsony érkezését. Általában a töltött káposzta az ünnepi

ebéd. A fő sütemény a kalács és a lepény, ami édesanyám korában is hagyomány volt. A gyermekek legnagyobb öröme a várt karácsonyfát az ünnep nagyszombatján díszítik fel. A szüleim mesélték, hogy gyermekkorukban dió, alma, gyertya és házilag sült pogácsa volt a fa díszje. Azokban a házakban, ahol nem telt fenyőfára, fenyőággal helyettesítették a karácsonyfát.

Gyermekkori élményeiket mesélve a szüleim elmondták, hogy a két világháború között karácsony szombatjának estéjén a gyerekek házról házra jártak, elénekelve a két legszebb karácsonyi dalunkat: „Karácsonyra virradtunk” (162), „A szeretet szent ünnepén...” (160). Utána minden háznál köszöntötték Jézus születését, amit kántálásnak hívnak. Minden család – megőrizve a pásztorok és a három király cselekedetét – ajándékkal (alma, körte, cukorka, dió, pogácsa, gazdagabb családnál aprópénz) köszöntö meg az örömhirt.

Karácsony első napjának estéjén, mivel mindenki úrvacsorával élt a templomban, nem volt tánc. A legények újból házról házra járva az ablakok alatt a szeretet ünnepét hirdették. Az így begyűjtött pénzüsszezből felfogadták a falusi cigányzenészeket, és táncot rendeztek az ünnep második és harmadik napjának délutánján és estéjén. Ha a vártnál több pénzt sikerült összegyűjteni, úgy az Aprószentek napját is táncal ünnepelték meg.

Köszönet...

*„Harang csendül, ének zendül
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis faluban
Karácsonykor magába száll minden lélek.”*
(Ady Endre)

Ady Endrével idézek fel meghatottan egy régi karácsonyt. Mindannyiunk lelkében él még a gyermekkori karácsonyok emléke, amikor Jézust vártuk, és ő minden évben eljött hozzánk, hogy elhozza a szeretet ünnepét, a boldogságot és a békét.

Sajnos, én ezúttal egy szomorú karácsonyra emlékszem vissza: 1990-ben történt. Szegény beteg édesanyánkat Budapestről mentőautóval szállították a kolozsvári kórházba. Itt elvégezve a szükséges beavatkozást továbbvittük a dicsőszentmártoni kórházba. Tél volt. Az utak csúszósak voltak. Nehéz utazás volt. Marosvásárhelyről elindult a „jó testvér”, hogy nővérét Dicsőszentmártonba hozza. Istenben bízva sikerült. Karácsonykor a feldíszített karácsonyfáról egy ágat vittünk a kórházba, hogy oda is az ünnep hangulatát várjasszunk. E történet a testvéri szeretet szép példája. Ezúton szeretnék hálás szívvel köszönetet mondani szeretett nagybátyámnak, dr. Máthé Jánosnak, a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Kar Biokémia tanszéke tanárának, a „jó testvérnek” a segítségért.

Bevallom, lassan egy könnyesepp gördül végig az arcomon, hisz vigasztaló szót szeretnék kórházi ágyánál mondani. Istenem, add, hogy mielőbb felépüljön, és újra előadjon a Biokémia tanszékén. Isten éltesen minden olyan magyar embert, aki népünk előmenetelét szolgálja!

Örömmel említem, hogy a magyarsárosi iskola magyar tagozatának újraindítása 1968-ban az ő érdeme; vállalva a kommunista rendszerben a tanfelügyelőségre kérvényt beadni, buzdítani a szülőket, és utat találni a sikerhez. Még egyszer köszönjük fáradtságos munkáját, hogy magyarul sajátíthattuk el a tudományt.

Isten áldását kérve gyógyulást kívánunk, és örömmel gyűjtson gyertyát a karácsonyfán.

Lukácsi Tóth Ildikó

A szocializmus megakadályozta a gyerekek vallásóra-látogatását, így lassan elmaradt a gyerekek köszöntése, kántálása. Hogy a karácsonyi ünnepkörhöz tartozó hagyományaik ne szűnjenek meg, a férdfidalarða vette át a gyerekektől a kántálást és köszöntést.

Napjainkban ez a szokás annyival egészül ki, hogy a legények karácsony szombatján, míg a házas férfiak az ünnep első napjának estéjén kántálnak. A legények a begyűlt pénzből bált rendeznek, melynek lejártá után, ha pénzüik marad meg, egy bizonyos összeget az egyháznak ajándékoznak, míg a házasok a teljes összeget az egyházközségnek adják át. Megjegyzem, hogy az énekesek mellett nagy szerepük van a „kezesek”-nek, akik mindig az éneklők közvetlen nyomában járva minden háztól begyűjtik, elveszik és felelősség mellett vigyáznak a családok által erre a célra szánt pénzüsszeget.

A karácsonyi kántálók, legyenek azok legények vagy férfiak, a megfelelő napon részt vesznek a délután tartott ünnepi áhitaton, melynek záróéneke helyett maguk éneklék el kántálóköszöntő egyházi éneküket. Az áhitat lejárta után az indulás helye mindkét korosztály csoportja számára a lelkészi lakás, ahol a kezesek begyűjthetik az első adomány összegét. Számadást a lelkész előtt tesznek, vagyis lejről lejre elszámolnak, aki a pénzt továbbítja a pénztárosnak. (Az elszámolásra általában

Felházi Ágnes rajzai

mindig jóval éjjel után szokott sor kerülni, amikor már minden unitárius családot meglátogattak.)

Hogy az öröm teljes legyen, a lelkészek és énekevezérek karácsony nagyszombatjára ünnepi műsort szerveznek az óvodás és iskolás gyerekekkel a templomban. Az ünneplés a karácsonyfa ágain égő gyertyák tiszta fényében zajlik, ahol minden gyermek verset mond, és együtt karácsonyi énekeket énekelnek anyagi hangjukon. Az ajándékok sem maradnak el. Az ajándékosomag tartalma minden gyerek számára ugyanaz, és ezeket az egyházközség és a szülők vagy nagyszülők hozzájárulásával vásárolták meg. Meg kell jegyezni, hogy az elmúlt két utolsó évben a karácsonyi csomagok a kanadai Victoria-városi testvéregyházközségünk pénzádományából készültek el.

A karácsonyi köszöntő a következő:

„Álmotokból ébredjétek, keljétek fel emberek,
Csüggedőknek, bűnösöknek nagy örömet hirdetek,
Ránk tekint a Megváltónknak irgalmas nagy Istene,
Üdvösségünk Szent Országét küldi ma a földre le,
Messze, messze innen, a napkeleti tájon,
Egy ragyogó csillag jelent meg az égen,
Égből angyaloknak zeng a hozsannájuk,
Ma megszületett a világ Megváltója,
Betlehem városában, piciny jászolában,
Betlehemi angyalok azt üzenik széjjel,
Nyájörző pásztorok leüzeni éjjel,
Gyertek keresztények áldozni Krisztusnak,
Dicséretet tenni az Isten fiának,
Dicséret, dicsőség a magas mennyekben,
Békesség a Földön minden embereknek,
Fészkeljen e házban az örök békesség,
Boldogság, vigság, egészség!”

Boldog Karácsonyi Ünnepeket Kívánunk!

Kiss Anna

Ismét Torockón voltunk...

Torockón az idén ötödik alkalommal tartottunk kézimunka-tanfolyamot. Amikor a helyi nőszövetség úgy döntött, hogy rendszeresíti a tanfolyamokat, fő célként a fiatal lányok csipkeverési tudásának fejlesztését jelölte meg, de emellett mindig igyekszünk a felnőtteket is bevonni a munkába. Az ideai tudásfejlesztés kissé nehezen ment, mert eddigi szorgalmas tanulóink közül ketten Kolozsváron, egy pedig Nagyenyeden tanul tovább, így nem tudtak részt venni munkánkban, csak Czupor Izabella és Koszta Ágnes szorgoskodott, új mintákat tanulva, valamint Balogh Emese fiatalasszony, amikor ideje engedte. A munkát az idén is magyarországi barátaink, Semsey Ágnes és Devecsei Ildikó vezette.

Annál nagyobb volt az érdeklődés a viseleti darabok karbantartására és új darabok készítésére meghirdetett programunk iránt. Ma már a faluturizmus fejlődésének hatására felértékelődött a népviselet, előkerülnek a népi darabok, és igény van a tönkrement darabok pótlására is. A falumúzeum mellett két magángyűjtemény is népszerűsíti a hagyományos torockói viseletet, a lányunokás nagymamák igyekeznek összeszedni a régi darabokat, és pótolni a hiányzó elemeket.

Jó példát ad Balogh Szabolcsné Emese fiatalasszony, aki rendszeresen felöltözik, megtanulta a csipkeverést, új „csipkés ruhát”, azaz ünnepi kötényt készített magának, övet himzett egy régi minta alapján, igyekszik ruhatárát kiegészíteni, a régi darabokat kitisztítani, javítani. Új csizmát is sikerült csináltatnia. Bebizonyítja, hogy aki nagyon akarja, meg tudja találni a lehetőségeket.

A másik jó példa Vig Ida néni és lánya, Margit, ők is igyekeznek szép, elismert gyűjteményüket gazdagítani, nemcsak gyűjtéssel, hanem új darabok készítésével is.

Tizenheten hozták be darabjaikat, 18féle ruhadarab, illetve kellék került bemutatásra, mintegy 70 darabról készítettünk leírást, másolatot, fényképet. Számunkra is nagyon tanulságos volt mindezeket látni. Igyekeztünk megtalálni azt, hogy mitől torockói a torockói, mik az általánosan jellemző vonások, melyek keretében szabadon változtathatóak az alkotóelemek. Mert minden látszat ellenére nincsen két teljesen egyforma ruhadarab, még azoknál a daraboknál sem, mely a helyiek szerint „mind egyforma”, mint a fátyol, „tarka főkötő” vagy a női ingek „darázsolása”. Első ránézésre valóban egyformának tűnnek, de közelebbről megvizsgálva minden darab egyedi, kivitelezése, öltésmódja, maga a minta is változatos, benne van készítőjének ízlése, kezűgyessége, anyagi lehetősége mellett szíve és lelke is.

Megbeszéléseink tapasztalatcserét is jelentettek, a hallgatók megosztották egymással a beszerzési forrásokra vonatkozó információkat, melyek közt fontos források a „túrkálók” is, ahol főleg csattokat, öveket, kendőket lehet találni. Meghívtuk azt a torockószentgyörgyi cipészt, aki csizmát javít; rögtön kapott néhány rendelést. Hallhattunk arról, ki hogyan tisztítja a bundát, ki hogyan javította meg a „csipkés ruhát”, kötényeket, hogyan vasalják a fersinget, meg számtalan más apróságot.

Találkozásunk végső következtetései: vigyáznunk kell arra, hogy a viselet elemeinek fő jellemzőit híven megőrizzük, de nem kell félnünk az új anyagoktól, ha jellegükben találnak a régiekkel; nem szükséges szolgáian lemásolni egy-egy darabot, apróságokban követhetjük ízlésünket, lehetőségeinket; óvakodjunk a túldisztéstől, a túl sok csillogástól; tovább kell keresnünk a még pótolhatatlannak tűnő anyagok beszerzési lehetőségeit.

Végül is: aki nagyon akarja, talál megoldást minden kérdésre!

Zsakó Erzsébet

„Jókedvemnek idején hallgass meg” (Zsolt 69,14)
„Véségemnek idején ne vess el engem” (Zsolt 71,9)

Alulírott javaslatára, a helybéli nőszövetségek lelkes hozzáállására, magánszemélyek pénzadományára és az egyházközség messzemenő támogatására alapozva sikerült örömet szerezniünk időseinknek.

Segesváron október, Fehéregyházán november első vasárnapján tartottuk az „Idősek Vasárnapját”. Az anyaegyházban a 80, a leányegyházközségben a 75 év volt az alsó korhatár. Így Segesváron 23, míg Fehéregyházán 5 idős egyháztagnak neve szerepelt a személyükre szóló meghívón. A szószéki szolgálatot mindkét alkalommal Benedek Jakab lelkész végezte a fenti bibliai versek alapján. A nőszövetségek virággal, az egyházközségek csokoládéval kedveskedtek az idős embereknek. Segesváron műsort szolgáltatott Szőke Piroska, Benedek Enikő, valamint az ifjúsági egyesület részéről Rüszy Gyöngyi és Matka Imre. Fehéregyházán Benedek Enikő *Órizem a szemed* című összeállítással „szerepelt”, majd Oroszhegyi Judit vezetésével a vasárnapi iskolába járó gyermekek énekeltek és szavaltak: Oroszhegyi Réka, Jolán és Zsuzsa, Izsák Norbert Domokos, Major László Róbert és Bartos Tünde.

A nőszövetség rendezésében mindkét alkalommal szeretetvendégséggel zárult az ünnepély. Az asszonyok kaláccsal, süteménnyel, teával és kávéval kedveskedtek, nemcsak az idős embereknek, hanem az istentiszteleten részt vett gyülekezeti tagoknak is. Lujerdeanu Rozália segesvári nőszövetségi tagunk névre szóló csomagokat adott át az ünnepelteknek. Oroszhegyi Judit fehéregyházi elnök saját készítésű kis piros szívecskékkel lepté meg az ünnepelteket. Mindkét helységben felajánlottuk az arra rászorulóknak szállítását a templomig és vissza, de ezt a fajta szolgáltatást senki nem vette igénybe. Volt, aki gyalog, volt aki gyermeke, hozzátartozója autóján, esetleg taxin érkezett erre a jeles napra. (Valljuk be őszintén: volt, aki nem jött el, pedig eljöhett volna, s volt, aki el szeretett volna jönni, de súlyos betegsége miatt nem tehetette.) Az idősek részéről köszöntőbeszédet is elhangzottak a segesvári tanácssteremben. Nagy Ferenc ny. lelkész, valamint id. György Miklós volt gondnok méltatták ezt a nekik szánt napot. László Rebeka 82 éves tiszteletbeli nőszövetségi tagunk szavalt, énekelt, s ha netalán zene is lett volna, még táncra is perdült volna. Mikor megkérdeztem Rebi nénit, vajon tényleg soha nem fájt egyetlen porcikája sem, ő ezt válaszolta: „Ó, dehogynem drága, csak nem törődöm vele, legalább is ezen a napon nem.” Hát mi ezt most megköszönjük, drága, idős emberek.

Benedek Enikő

Ifjúsági oldal

Iskolahét a székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumban

Az első különálló iskolahetünk egyesek számára már november 5-én elkezdődött. Aznap került sorra a VII. ODFIE Egyház- és Nemzettörténelmi vetélkedő Kolozsváron, amelyen iskolánkból négyen vettünk részt: Balogh Réka és Major László egyháztörténelemből tették próbára magukat, Duță Beata és Jakab Orsolya nemzettörténelemből.

Az igazgatónő kíséretében vacogva vártuk a „székely gőzös” felbukkanását. Mikor már ülőhely után kutattunk, találkoztunk a verseny egyik segítőjével, akitől megtudtuk, hogy két órával hamarabb kezdődik el a megmérettetés, mint ahogy tudtuk. Néhány, alvással, ismételtetéssel kártyacsatával eltöltött óra után végre megérkeztünk Kolozsvárra. „Kolozsvári iramban” haladva hamar megérkeztünk a János Zsigmond Kollégiumba, ahol bezúfoltak minket a vendégszobába, nemre, fajra és korra való tekintet nélkül... Rövidesen kezdődött is a verseny, elsőként a nemzettörténelem. A két műsorvezető felolvasta a kérdéseket, nekünk írásban kellett válaszolnunk. Néha csak tippel-

tünk egyes kérdésekre. Az első pár forduló után már sejtettük, ki lesz az abszolút győztes, de a küzdelem még folyt a II. és III. helyért. Körülbelül, másfél-két órán át tartott a verseny. Rövid szünet után az egyháztörténelem következett.

Az első versenykörben a műsorvezetők feltették a kérdéseket, mi pedig évszámokat írva lapokra felmutattuk a zsűrinek. Aki a legközelebb járt a helyes megoldáshoz, az nyerte el a pontot. A második körben a feltett kérdésre „igazzal” vagy „hamissal” kellett válaszolni. A harmadik versenyszámban minden versenyző az általa kihúzott kérdésre kellett hogy válaszoljon 7 pontért. Ha nem jöttél rá elsőre, mi a helyes válasz, kisegítő kérdéseket tet-

tek fel, de ezekkel fokozatosan csökkentek a pontszámok. A negyedik, egyben utolsó fordulóban barkochbáznunk kellett. Sok múlott a szerencsén is.

Egyháztörténelemből Major László elnyerte az I. díjat, nemzettörténelemből Jakab Orsolya a II. helyen végzett. Bár a másik két keresztúri versenyző nem ért el dobogós helyet, azért nagyszerű teljesítmény nyújtottak.

Egy-két csoportkép után mi, lányok átköltöztünk a bentlakásba, ugyanis kiderült, hogy a nemek között bizonyos különbségek mutatkoznak... A nap befejező programja a *Trianon* című film vetítése volt (ezt mi egy kis esti sétával helyettesítettünk).

Másnap korán indultunk Dévára. Gyulafehérváron találkoztunk a „mieinkkel”, átszálltunk a keresztúri buszra. A záródokumentum ismét nagyon sok élménnyel gazdagított.

Szerdán kezdődött meg az igazi iskolahét, ami már nem csak pár embert érintett. Délután került sor az iskolatörténeti vetélkedőre, amelyen három tizenegyes, egy tizedikes és két kilencedikes csapat vett részt. A versenyt három témára lehetett felosztani. Először történelmi kérdésekre kellett válaszolni, majd olyan kérdésekre, amelyekkel minden nap találkozunk (például: mit ír az ablak fogantyúján, hány tabló van egy bizonyos folyosón). A harmadik forduló egy prospektus megszerkesztése volt, amelyben az iskolánkat kellett bemutatni, reklámozni – idecsalogatni a frissen abszolváltakat.

A verseny eredménye a következő volt: III. helyezést a XI. U/1 kapott, II.-at az Anonymus és I. helyezést ért el a XI. U/2.

A versenyt követően két szindarabot is bemutattak. Az első a X. osztály előadásában a *Kamasz Don Quijote*, amely két, Cervantes regényét olvasó fiúról szól, akik beleélve magukat a műbe, végigjátszák – a maguk különleges módján.

A második darab Piroska szinte hihetetlen kalandjait állította elő; a XI.-esek adták elő. (Piroska lestoppolja a TirTaxit, feltalálják a vodkát – Valódi Orosz Démonok Kavargása Agyadban –, szinte mindenki alkoholistává lesz, a farkas cigit kér Piroskától, akit később ki akarnak nyírni csákánnyal a bankrabló törpék, és a nagymama gépfegyverrel támad az unokáját zaklató sárkányra...)

Másnap a tudományos ülészen két dolgozatot ismertettek: *A barokk világa* (Bokor Zsuzsanna, Kerkes Dalma és Zoltáni Emese – XI. osztály) és a *Siménfalva története* (Balogh Réka és Jakab Orsolya – XI. osztály).

Ezután került sorra a IX.-esek angol nyelvű bemutatója, mely nagy sikert aratott a felnőttek körében is.

Este Murvai Erzsébet (XII. oszt.) önálló szavalóestje vette kezdetét. Gyönyörű dízletnek, zenének és szavakatoknak lehettünk szem- és fültanúi. Ennek az önálló előadói estnek a megrendezése – mint reméljük – hagyománnyá fog válni, minden évben így búcsúzik el egy XII-es diák.

Pénteken tartották meg a közös és osztályonkénti szülői értekezleteket, amelyeket iskolánk táncosportja, a Szitások néptáncgyűjtés előadása követett. A közönség három tájegység táncát ismerhette meg: udvarhelyszéki, mezősegi és Küllő-menti táncokat. A XI.-es színjátszó csoport Méhes György *Ha nincs kilincs* című darabját mutatta be. Rózsákkal teli parkot, Mercedest, felügyelőséget, sirhal-

mot, kocsmát álmodtak az ajtó mögé. De amikor lehetőség nyílt volna az ajtó mögé nézni, kétségbeesetten fordították el arcukat.

Vasárnap a Dávid Ferenc ünnepi istentiszteletet Andrási Benedek lelkész-velástanár tartotta, majd ezt követően fel-

lépett az iskolakórus, az egyházközség kórusa. A Székelykeresztúri Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet és a IX. osztály tanulói bemutatkozó műsort adtak elő.

Tartalmas, értékes iskolahétnek lehettünk részesei, várjuk a további hasonló alkalmakat.

Székelykeresztúriak a salgóbányai környezetvédelmi konferencián

A Magyar Környezetvédelmi Egyesület meghívására 2004. november 25-28. között két diákom (Murvai Erzsébet és Patakfalvi Emőke) társaságában részt vettem Salgó-bányán az egyesület évi konferenciáján. Az első napon 17 csoport bemutatóját hallgattuk meg. A rendezvény lényegét ugyanis az képezi, hogy minden egyes csoport ismertet egy sajátos környezetvédelmi problémát és annak megoldási módjait. Az idei rendezvényen túlsúlyban voltak a Magyarország határain túlról érkezett csoportok, így a bemutatók kapcsán nemcsak a környezetvédelmi ismeretekkel gazdagodhattunk, hanem vetítették el a környezeti problémákat. A rendezvényen részt vettek a Kárpátalja, Erdély és Magyarország gyönyörű tájait. Adától Krasznahorkáig, Gyergyószentmiklóstól Arlóig a Mátra lábánál hasznos három napot tölthettünk el a hazai tájakhoz hasonló környezetben, a Medves szállóban. A rendezvény külön érdekességének számított az az éjszakai gyalogtúra, amelynek keretében nemcsak Magyarország legnagyobb hangyabolyát tekinthettük meg (ez kb. 1,5 m magas és 3 méter átmérőjű), hanem nemzetközi ismeretekkel is gazdagodhattunk (így tudtuk meg például, hogy a Göncölszekeret egyedül a magyarok nevezik így – Göncöl sámánra emlékeztetve az utókat). A rendezvény utolsó előtti napján ugyancsak gyalogtúra keretében megtekintettünk egy tanyát, ahol fogyatékos gyerekeket tanítanak beilleszkedni a tanyai életbe, hogy ott önállóan megállják helyüket. Számtalan élménnyel gazdagodva térhettünk haza Székelykeresztúrra, tarsolyunkban az egyik legjobb környezetvédelmi bemutató dicséret oklevelével.

Köszönet a szervezőknek, illetve a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének a meghívásért!

Andrási Benedek

Hitértelmező hétvége

Az ODFIE idei ifjúsági konferenciáján, a kiscsoportos beszélgetések során merült fel, hogy jó lenne ősszel, szűkebb körben egy egész hétvégét szólni hitelveink tisztázására, értelmezésére. Csáki Levente lelkész helyben fel is ajánlotta, hogy a kénosi egyházközség otthont adna egy ilyen jellegű, kisebb létszámú rendezvénynek. Székely Kinga-Réka, Újvárosi Katalin és Demeter Sándor Loránd lelkészek segítettek a program összeállításában. Így október 8-a és 10-e között Kénosban sor kerülhetett az első ifjúsági hitértelmező hétvégére. A programon 25 résztvevő („világi” egyletek és fiatal lelkészek) jelent meg. Az ismerkedési este után szombaton reggeli áhitattal kezdtük a napot, amelyen Andorkó Attila II. éves teológiai hallgató mondott imát. Délután önismerteti gyakorlatokat végeztünk Szalay Zsuzsanna székelyudvarhelyi pszichológus vezetésével. A délutánt a hétvége fő témá-

jának megbeszélésével kezdtük – az unitárius vallásról. Próbáltuk megfogalmazni a vallásosság lényegét, az unitárius vallás sajátosságait, többletét, körülírni a bennünk élő istenképet. Utána két csoportot alkotva megpróbáltunk készíteni egy-egy szórólapt az unitárius vallás és egyházunk népszerűsítésére. Este imagyakorlatot végeztünk Demeter Sándor Loránd vezetésével.

Vasárnap a záró istentiszteletet Rácz Norbert IV. éves teológiai hallgató tartotta. A rendezvényt értékeléssel és kiadós ebéddel zártuk.

Kovács Mária

Egyház- és nemzettörténelmi vetélkedő Dávid Ferenc-émlékarándoklat

Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet november 5-6-án tartotta évváró központi rendezvényeit: az egyház- és nemzettörténelmi vetélkedőt Kolozsváron, valamint a Dávid Ferenc-émlékarándoklatot Déván.

A VII. ODFIE egyház- és nemzettörténelmi vetélkedőn az egyházközi egyletek képviselőiben versenyző fiatalok teljesítményei mérettek össze, elméle-

ti és gyakorlati próbák alapján. A nemzettörténelmi vetélkedő-sorozaton a Bocskai István nevével fémjelzett felkelés 400. évfordulójára emlékeztünk.

Az egyháztörténelmi vetélkedő nyertesei – a helyezések sorrendjében: Major László (Csekefalva), Bartha Bálint (Dicsőszentmárton), Vas Réka (Sepsiszentgyörgy). A nemzettörténelmi vetélkedő dobogósai – a helyezések sorrendjében:

Szabó István (Sepsiszentgyörgy), Jakab Orsolya (Székelykeresztúr), Fazakas Annamária (Csíkfalva).

A szintén hetedik alkalommal szervezett Dávid Ferenc-émlékarándoklat másnap, november 6-án zajlott le a dévai várban. Az 1998-tól kezdődően évente megszervezett zarándoklat a dévai vár börtöncellája előtti téren az unitárius ifjúsági induló eléneklésével kezdődött. Nagy Endre ötödéves teológiai hallgató, egyletvezető alkalmi istentiszteletét Koppándi Zoltán, a dévai leányegyházközség beszo- gáló lelkészének köszöntője követte. Ezután az ODFIE tagjai várjátékot mutattak be, majd fáklyagyújtás közben sor került az emléktábla megkoszorúzására. A résztvevők virággal és gyertyákkal rótták le kegyeletüket egyházalapító püspökünk emlékcéllájában. A mintegy 400 fős részvételű zarándoklat a dévai unitárius leányegyházközség épületében a Peregrinus együttes (Kolozsvár) koncertjével és teázással zárult.

Az ODFIE Elnöksége

Fiatal egyletvezetők találkozója

Az utánpótlás kinevelése, azoknak a személyeknek a „képzése”, akik idővel az ODFIE munkájában és vezetésében tevékeny szerepet vállalnak, mindenkori kötelességünk. Készek is vagyunk mindent megtenni azért, hogy szervezetünk vezetése a jövőben felkészült, dolgozni akaró fiatalok kezében legyen. Az elmúlt években lezajlott nemzedékváltás következtében „hirtelen” elég sok, az egyleti életbe bekapcsolódni akaró fiatallal találkoztunk. A Csíkszereda melletti Szécsenyben szeptember 17-19-e között zajlott rendezvényünk azt célozta meg, hogy ezeket a fiatalokat minél teljesebben bevonjuk az egyleti munkába.

A másfél napos rendezvény alatt körüljártuk az ODFIE szervezeti felépítésének kérdéseit, valamint arról beszéltünk, ki, hol, melyik szakosztályban találja majd meg a helyét.

Kiemelt hangsúlyt fektettünk a belkapcsolatok áttekintésére, valamint központi rendezvényeink és kiadványaink kérdéseinek megbeszélésére, hiszen ezek a témák érintik leginkább a fiatal egyletvezetőket.

A húsz résztvevő megpróbálta megtalálni azokat a működési területeket, melyekben elmerülne, melyekben kifejtene tevékenységét.

Természetesen ennek a rendezvénynek más szempontból is igen fontos helye van az ODFIE-ben. Az új kor új kihívásokkal szembesíti a mindenkori egyleteseket. S bár a fiatalok mindig fiatalok maradnak, nem változatlan az őket megszólító mód. Éppen ezért minden csapat meg kell, hogy találja azt a hangnemet, amely kora és környezete fiataljait megszólítja. Ennek függvényében kell „becsomagolnia” a mondanivalót. A Szécsenyben összegyűlt fiatalok ennek az új hangnak a megtalálásáért is próbáltak tenni azáltal, hogy számba vették, mit is szeretünk leginkább.

Mindent összevetve: a rendezvény igencsak sikeresnek mondható, és arra ösztönöz minket, hogy idővel újra megszervezzünk egy-egy ilyen programot.

Ráczy Norbert

Unitárius egyetemisták és főiskolások találkozója

Tordatúron harmadik találkozásukat szervezték meg az unitárius egyetemisták és főiskolások október 15-17-e között. A találkozón részt vevő 35 fiatal elsősorban a különböző egyetemi városokban beindítandó unitárius egyetemista körök sorsáról tárgyalt. Tényszerű tervek készültek a marosvásárhelyi és a brassói egyetemista kör beindítására vonatkozóan. Ez utóbbi körhöz csatlakoznak a sepsiszentgyörgyi főiskolán tanuló diákok is. A program keretében szombatán két előadásra is sor került: András Benedek székelykeresztúri lelkész-vallásánár a halálról tartott átfogó, érdekes teológiai-filozófiai előadást, Gyerő Dávid lelkész, az Egyház Központ közigazgatási előadó-tanácsosa pedig a szeretetről beszélt. A hétvégi programot kiegészítette egy összetett műfajú vetélkedő, egy kirándulás a Türi-hasadékhoz, alkalmi műsor összeállítása a vasárnapi istentiszteletra, valamint egy-egy reggeli és esti áhitat.

Fiatal felnőttek találkozója

Erre a sorozatkezdőnek szánt új rendezvényre azok a „régiegyetemesek” voltak hivatalosak, akik jó néhány éve/hónapja már

nem „egyleteznek”, vagy legalábbis nem úgy, mint régebb. A széles körre szóló meghívás ellenére 2004. október 22-24-e között Székelykeresztúrra csupán 15-en gyűltek össze azzal a céllal, hogy körvonalazzák további esetleges egyleti tevékenységük lehetőségeit, illetve a korábbi egyletezés egyházi munkában való folytatását. A találkozó előkészítése gonddal járt, hiszen többnyire már dolgozó, kötött idejű embereket szólítottunk meg, akiket nehezebb „elcsábítani” egy-egy közösségi célú hétvégére. Ennek ellenére a résztvevők tervbe vették a hasonló korú és az egyletezésben többéves tapasztalattal bíró „fiatal felnőttek” évenkénti összehívását. A más programrészekkel kiegészült találkozó így sikeresnek minősült, és tavasszal kibővített részvételű folytatása várható.

Sándor Krisztina

Kedves Ifjú Barátaink! Kedves Felfedezők!

Ismét jelentkezik vetélkedőnk! Az első forduló megfajított nagyon szép dolgozatokkal lepték meg a zsűrit, amelynek döntése alapján a következők részesülnek könyvjutalomban (Balázs Ferenc: *Közért-hető evangélium*): Szász Boglárka 14 éves, Ürmös, Brassó megye; Györgyilyés Izolda 13 éves, Kőkös, Kovászna megye; Léta Brigitta 14 éves, Nagyajta, Kovászna megye; Mihály Blanka 13 éves, Nagyajta, Kovászna megye; Mihály Zsuzsanna 13 éves, Nagyajta, Kovászna megye; Fekete Ágnes Heini 14 éves, Nagyajta, Kovászna megye.

Az első forduló helyes megfajítottjai:

1. Dávid Ferenc eredeti neve Franciscus Davidis.
2. Szentábrahámi Lombárd Mihály püspököt emlegették egyházunkban az unitáriusok „szeme, szíve, szájaként”.
3. Az ODFIE történetében az I. Országos Színjátő Találkozó 1997-ben Nagyajtán volt.

Gratulálunk minden versenyzőnknek, és reméljük, sokkal többet fogtok bekapcsolódni a vetélkedőbe a mostani lapszámtól kezdve. Mint már jeleztük, a vetélkedő igazán csak most indul. **Értékes** nyereségekkel jutalmazzuk munkátokat minden fordulón, a végén pedig nyári táborozás is vár egyházkörönként az összesítésben nyertes hat versenyző számára!

Játékunk: szellemi kirándulás. Ezúttal Unitárius Egyházunk egyházközségeiben fogunk barangolni. És most jól figyeljétek! Nem az a döntő, hogy mit tanítottak eddig nektek egyházunkról, és ebből mennyit jegyeztetek meg; ennél sokkal fontosabb, miként tudtok tájékozódni, mennyire vagytok kitarthatók a keresésben, önállóak a munkában, mekkora mértékben sarkall a kíváncsiság. Tudjátok, a felfedezés öröme!...

A kérdésekre adandó válaszokat az *Unitárius Közlöny* 2004. évi 6. számában (vagyis amelyet jelenleg éppen olvastok) találjátok meg. A helyes válaszokat, valamint a helyesen válaszoló nevsorát az *Unitárius Közlöny* 2005. évi 2., februári számában fogjátok megtalálni. Arra kérünk: ne írjatok semmit ceruzával, csak golyóstollal vagy tintával. Minden lapra írjátok fel neveteket, életkorotokat és a borítékra teljes címeteket is! A kitöltött kérdőszelvényt a *Közlöny*ből vágjátok ki! Ha hosszabban kell válaszolni, akkor külön lapon mellékeljétek a válaszokat, rajzokat. Lehetőleg kerüljétek a javításokat! Törekedjétek a minél olvashatóbb, szebb írásra!

Borítékolva postázzátok a címre, saját címeteket pontosan feltüntetve. Részt vehet minden 9-14 év közötti fiatal. Beküldési határidő: 2005. január 28.

Postai cím: Fekete Levente, 527005 Aita Mare, Str. Főút 349. jud. Covasna RO

Tükör

Válaszd ki a 2005-ös Unitárius Falinaptárból a neked leginkább tetsző heti textust, és rajzold vagy írd le, mit üzen számodra az illető bibliai részlet!

Forgószél

1. Rajzold meg nagyban, színesben az énlaki unitárius egyházközség címerét a róla szóló cikk leírása alapján.
2. Hol (*egyházközség és egyházkör neve*) rendezte az ODFIE ideji utolsó gyermektáborát, és mely egyházközségek fiataljai vettek részt?
.....
.....
3. Írj négysoros esztendő-búcsúztató versikét, amelyet Újévkor régi szokás szerint falutok, városok tornyából mondanál el.
.....
.....
.....
.....

Jó kutakodást! Sikeres felfedezést! Izgalommal várjuk válaszaitokat!

A lapszám megjelenését a Commun'itas Alapítvány támogatta.

Rejtvény

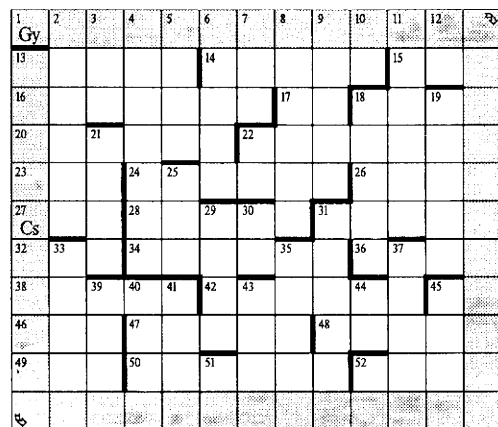
Karácsonyi vers

A fősorokban Sarkady Sándor *Kérlelő* című versének utolsó szakasza olvasható.

Vízszintes: 1. Az idézet első sora. 13. Női név. 14. Rövid, zsinóros kabátot visel. 15. Német fizikus, róla nevezték el az ellenállás mértékegységét. 16. A földfelszín rétege. 17. Közlekedést mutató szó. 18. Napszak. 20. Másik napszak. 22. Pap intézményt, zászlót felavat. 23. Kerti szerző. 24. Valaminél lentebbi helyre dob. 26. Richard ..., filmsztár. 27. Madár szája. 28. ...macska, ázsiai ragadozó félé. 31. Homok teszi a homokórában. 32. Északi férfinév. 34. ... - széjjel, szanaszét. 36. Chip mókustársa a rajzfilmekben. 38. A dina-

mit feltalálója, híres díj alapítója (Alfred). 42. Nem épeszű. 41. Orda közepe! 46. Ady egyik álneve volt. 47. A búza fehérjeanyaga. 48. Fennvaló. 49. Élez. 50. Euklidész műve. 52. Szeszes ital.

Függőleges: 2. Titokban kifigyelő. 3. Az első magyar hírlapíró volt (RÁT Mátyás). 4. Rossz autó. 5. Zár féle, de amerikai egyetem is. 6. Annál lentebbi helyre (két szó). 7. Testrész. 8. Írásjel. 9. Vélemény. 10. ... királya, Lalo opera (YS). 11. Pater..., Miatyánk, latinul. 12. Üres gyomor érte. 13. Az idézet második sora. 18. Nem tilt meg. 19. Nyáját hajt. 21. Al ..., amerikai politikus (GORE). 22. Suceava megyei autójel. 25. ... Taylor, filmcsillag. 29. Hátvéd, idegen eredetű szóval. 30. Errefele! 31. Vörösmarty erről a fiúcskáról írt verset. 33. Kabátanyag. 35. Terű, ahogy Arany János írta. 37. Idegen Antal. 39. Pénztintézet. 40. Megtörtént do-

log. 41. Mocsári madár. 43. Az osztály ..., arra mondják, aki állandóan rettegésben tartja az osztályt. 44. Valamint. 45. Elektromágneses jelző. 51. Tova. 52. Bot két vége!

Készítette: Forrai Tibor

A helyes megfejtést január 20-ig beküldők között értékes könyvnyereményt sorsolunk ki. Kérjük Olvasóinkat, a megfejtést tartalmazó borítékra feltétlenül írják rá postacímüket is.

Előző rejtvényünk megfejtői közül **Borbély Ildikó** marosszentgyörgyi Olvasónk nyert könyvajándékot.

Egyházi hírek

szerkeszti:
Gyerő Dávid

■ A IV. évnegyedi lelkészi értekezleteket egyházközeinkben november elején tartották, a következők szerint: 4-én Küküllődombón, 8-án Kolozsváron, 9-én Székelykeresztúron, 10-én Sepsiszentgyörgyön, 11-én Székelyudvarhelyen, 12-én pedig Nyárádszentmártonban. Az értekezletek előadását Kovács Sándor teológiai tanár tartotta, *Megemlékezés Heltai Gáspárra, halálának 430. évfordulóján* címmel.

■ November 8-12. között az Erdélyi Református Egyházkerület számítógépes alap- és továbbképzést szervezett Marosvásárhelyen lelkészeknek és egyházi alkalmazottaknak. Unitárius részről Mikó Lőrinc, Gáspár Mária és Szabó Zoltán vett részt ezen első képzésen, amely 2005-ben folytatódni fog, és nyitva áll minden érdeklődő lelkész és egyházi alkalmazott előtt.

■ A lupény-vulkáni egyházközség november 14-én tartotta lelkésze, Koppándi-Benczédi Zoltán beiktatóját. A beiktató beszédet dr. Szabó Árpád püspök mondta.

■ Az Entz Géza Művelődéstörténeti Alapítvány a NKÖM támogatásával örökségvédelmi képzést szervezett lelkészek számára Kolozsváron, november 15-18-án. Egyházunk részéről Benedek Mihály homoródkarácsonyfalvi, Fülöp Dezső Alpár ádámosi, Lázár Levente csokfalvi, Molnár Attila székelykálai lelkészek; és Vida Zsombor sepsiszentkirályi lelkészférfy vett részt a képzésen.

■ November 21-én volt a petrozsényi egyházközség lelkészének, Bálint Róbertnek a beiktatója. Ugyanakkor ünnepelték a temp-

lom építésének 80. évfordulóját is. A beiktató beszédet dr. Szabó Árpád püspök mondta, jelen volt dr. Máthé Dénes főgondnok is.

■ A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet és a gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskola tanárainak hagyományos értekezletére idén Kolozsváron került sor, november 26-27-én. Ez évben a fő téma Isten jelenléte a templomban és a világban volt, feldolgozása előadások által és megbeszéléseken történt. Megbeszélés tárgyát képezték a két intézet közös gondjai is, pl. az akkreditáció, az állami támogatás, a kettős állampolgárság kérdése.

■ Az Énekvezér-képesítő Bizottság november 30-án vizsgaülést tartott Kolozsváron, amelyen Imre Zsuzsanna brassói és Gagyi Attila fiatalfalvi jelentkezők énekvezéri képesítést szereztek, és oklevelet nyertek.

■ Az Ádámosi Egyházközség december 4-én iktatta be új lelkészt, Fülöp Dezső Alpárt. A beiktató beszédet dr. Szabó Árpád püspök mondta.

■ A Nagyenyedi Egyházközség december 5-én nagyszabású ünnepély keretében emlékezett meg az egyházközség megalakulásának 80., a templom építésének pedig 75. évfordulójáról. Az istentiszteleten a szószéki szolgálatot dr. Szabó Árpád püspök végezte.

■ Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság elnöke december 8-án hagyományos adventi találkozóra hívta meg a határon túli magyar egyházak püspökeit. Jelen volt dr. Szabó Árpád püspök is.

■ Az Apáczai Közalapítvány december 17-én Budapesten tartotta meg a harmadik Apáczai Konferenciát. Egyházunkat dr. Szabó Árpád püspök és Gyerő Dávid előadótanácsos képviselte.

UNITÁRIUS KOZLÖNY. ISSN 1220-8418. Szerkesztőbizottság: dr. Rezi Elek főszerkesztő, Jakabffy Tamás szerkesztő. Munkatárs: Gyerő Dávid, Kovács István, Máté Erzsébet, Sándor Krisztina. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós. Szedés: Rezi Éva. Kivitelezés: Ruzsa István. Készült a Heltai Gáspár Unitárius Nyomdában. Lapzárta minden hónap 15-e. Címünk: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9. Tel/fax: (0264) 593236, 595927. E-mail: tamas.jakabffy@unitarius.com A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézetét.